

MTM

**Användning och behov av
annotationer och ämnesord**
Våren 2016

MARKÖR
UNDERSÖKER · UTREDER · UTVÄRDERAR

Sammanfattning

	Användare vuxna	Användare barn	Bibliotekarier
Söker/lånar böcker via webbplatsen Legimus	87 %	49 %	
Söker/lånar böcker via appen Legimus	91 %	81 %	
Söker/lånar tal- /punktskriftsböcker	25 %	34 %	
Lagt märke till annotationerna i Legimus	64 %	59 %	
Brukar läsa annotationerna i Legimus (alltid eller oftast)	64 %	37 %	38 %
Lagt märke till annotationerna på tal- / punktskriftsböcker	25 %	29 %	
Brukar läsa annotationerna på tal- / punktskriftsböcker (alltid eller oftast)	53 %	50 %	40 %
Lagt märke till ämnesorden i Legimus	39 %	45 %	74 %
Använder ämnesorden i Legimus	68 %	52 %	79 %
Känner till att ord i annotationerna är sökbara i Legimus	37 %	30 %	35 %
Beskrivningarna ger mig tillräcklig information (4-5)	62 %	82 %	71 %
Beskrivningarna är lagom långa (4-5)	71 %	80 %	81 %
Beskrivningarna är objektiva/neutrala (4-5)	76 %	74 %	82 %
Beskrivningarna är välskrivna (4-5)	74 %	83 %	78 %

Innehållsförteckning

- Bakgrund och syfte
- Metod
- Resultat
 - Annotationerna
 - Ämnesorden
 - Sökbeteende
- Analys och slutsatser

Bakgrund och syfte

- MTM (Myndigheten för tillgängliga medier) anpassar litteratur till personer med läsnedsättning. Exempel på tillgängliga medier är talböcker och punktskriftsböcker. Markör har på uppdrag av MTM genomfört en enkätundersökning riktad till personer som använder tal- och/eller punktskriftsböcker; användare (låntagare) och bibliotekarier. Undersökningen är inriktad på annotationer och ämnesord, så kallade metadata.
- En annotation är en kort beskrivningen av en bok; bokens handling och karaktär och ibland även information om författaren. Syftet med annotationerna är att upplysa och locka till läsning. Annotationerna publiceras på webbplatsen legimus.se, i appen Legimus och på etiketter som fästs på fysiska tal- och punktskriftsböcker på biblioteken.
- Ämnesorden delar in böckerna i olika kategorier, exempelvis deckare, kärlek och thriller. En del av böckerna har också ämnesord som beskriver själva anpassningen av boken, till exempel lugn inläsning.
- Syftet med undersökningen är att få mer kunskap om hur annotationerna och ämnesorden används, vad målgruppen tycker om dem och eventuella behov av förändringar.

Metod

- Undersökningen riktar sig till två målgrupper: Användare (barn och vuxna) och bibliotekarier.
- **Användare:** MTM drog ett slumpmässigt urval ur det så kallade NDS-förmedlarregistret där alla personer som hade lånat minst en tal- eller punktskriftsbok de senaste tre månaderna ingick i urvalsramen. Urvalet som skickades till Markör omfattade 1000 barn (12-15 år) och 1500 vuxna (16 år och uppåt). I urvalet fanns uppgift om namn, kön, ålder, e-postadress och telefonnummer. Databasinsamlingen för vuxna pågick 12- 28 april och gjordes via en webbenkät där en länk skickades till respondentens e-postadress. Två påminnelser skickades ut under fältperioden. 565 svar inkom i denna grupp vilket ger en svarsfrekvens på 38 procent. För gruppen barn (12-15 år) genomfördes telefonintervjuer med 100 barn där Markör först hade kontaktat vårdnadshavaren och fått tillstånd att genomföra intervjun.
- **Bibliotekarier:** MTM drog ett slumpmässigt urval om 500 bibliotekarier ur NDS-förmedlarregistret. I urvalet som skickades till Markör fanns uppgift om namn, e-postadress och bibliotek. Databasinsamlingen pågick 12- 28 april och gjordes via en webbenkät där en länk skickades till respondentens e-postadress. Två påminnelser skickades ut under fältperioden. 8 personer togs bort från urvalet efter att de hört av sig och meddelat att de inte var i tjänst eller hade relevanta arbetsuppgifter för att delta. 224 svar inkom vilket ger en svarsfrekvens på 46 procent.
- **Enkäten:** Frågeformuläret togs fram i samråd mellan MTM och Markör. Frågorna till de olika målgrupperna är snarlika, med enstaka unika frågor per målgrupp.

Metod och målgrupper

	Urval	Svarande	Svarsfrekvens	Datainsamling	Könsfördelning svarande	Genomsnittsalder svarande
Användare vuxna (16 år och uppåt)	1500	565	38 procent	Webbenkät	62 procent kvinnor 38 procent män	46 år
Användare barn (12-15 år)	1000	100	(Kvoturval)	Telefonintervjuer	37 procent flickor 63 procent pojkar	13 år
Bibliotekarier	500 (492) *	224	46 procent	Webbenkät	-	-

*Ett nettourval på 492 personer återstod efter att 8 personer hört av sig och meddelat att de inte var i tjänst eller hade relevanta arbetsuppgifter för undersökningen.

Vad tycker användare och bibliotekarier om annotationerna?

Det är något som inte stämmer

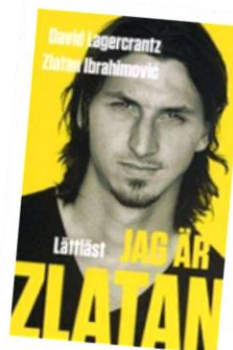
Av: Haag, Martina
Bokens år: 2015
Språk: Svenska
Format: Talbok med text
Inläsare: Döbling, Anna

 [Provlyssna direkt](#)

 [Ladda ner provlyssningsfil](#)

Beskrivning

När Petra tar jobbet som stugvärd i Rahnucca, långt uppe i Lappland, är det för att komma över sin mans otrohet och skilsmässan som har slitit isär deras familj för alltid. Kanske ska hon hitta tillbaka till sig själv här uppe, kanske ska det hårda och ensliga arbetet göra henne gott. Men det är svårare än hon tror att sluta grubbla över det som har hänt. Det krävs både tid och en dramatisk olycka för att hon ska kunna gå vidare

Jag är Zlatan

Av: Ibrahimovic, Zlatan
Bokens år: 2012
Språk: Svenska
Format: Talbok med text
Inläsare: Ström, Ove
Omfång: 1 CD-Rom

 [Provlyssna direkt](#)

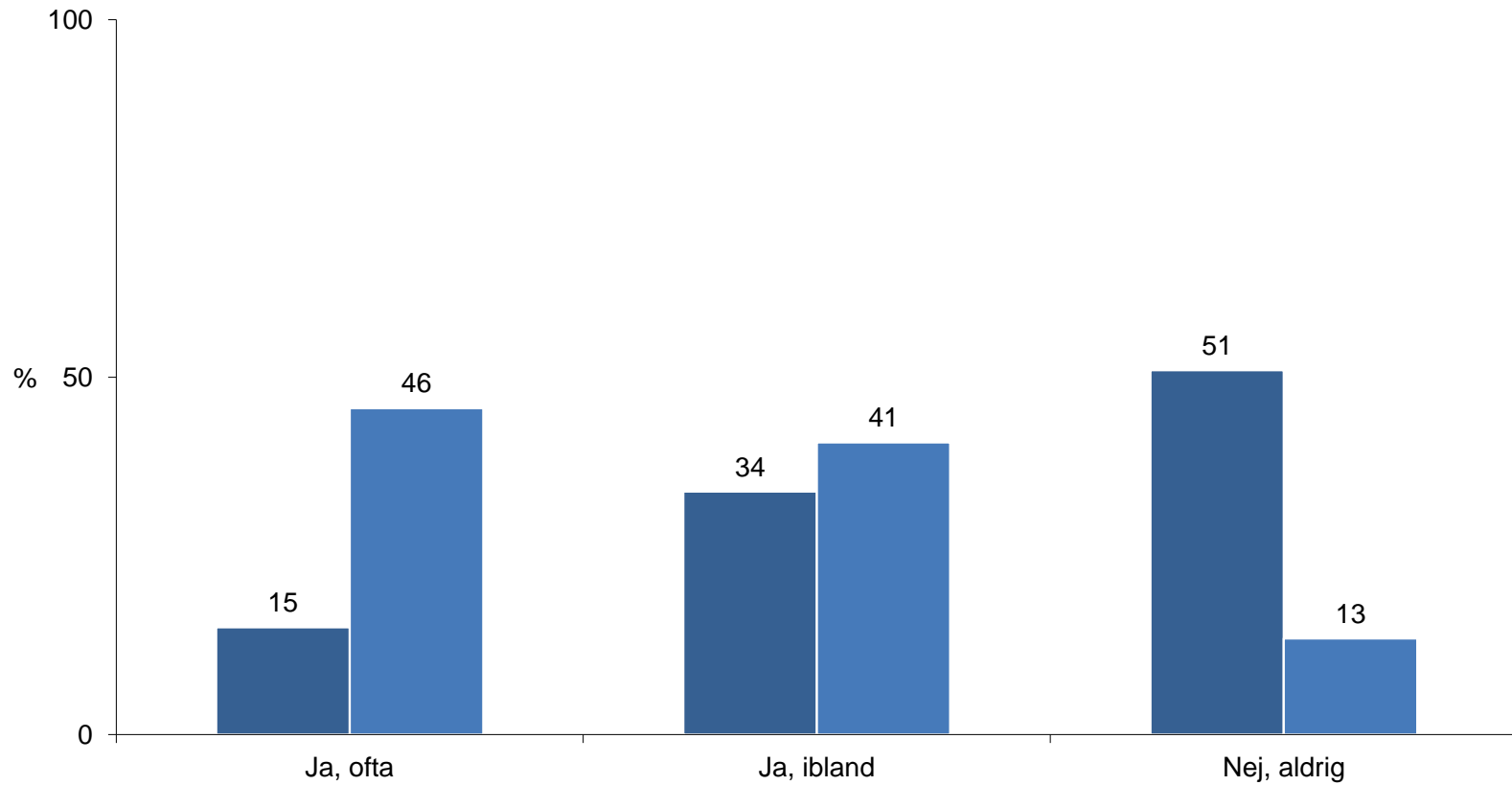
 [Ladda ner provlyssningsfil](#)

Beskrivning

Fotbollsspelaren Zlatan Ibrahimovics uppväxt i förorten Rosengård i Malmö var tuff. Han stal cyklar och bråkade med familjen och lagkamraterna. Men tricksen från fotbollsplanen tog han med sig när han blev proffs i många lag, bland annat Inter, Barcelona och Milan. Med egna ord berättar Zlatan om kampen och kickarna och om livet som en av världens bästa fotbollsspelare. Här återberättad till lättläst av Mats Wärnblad. LL-bok

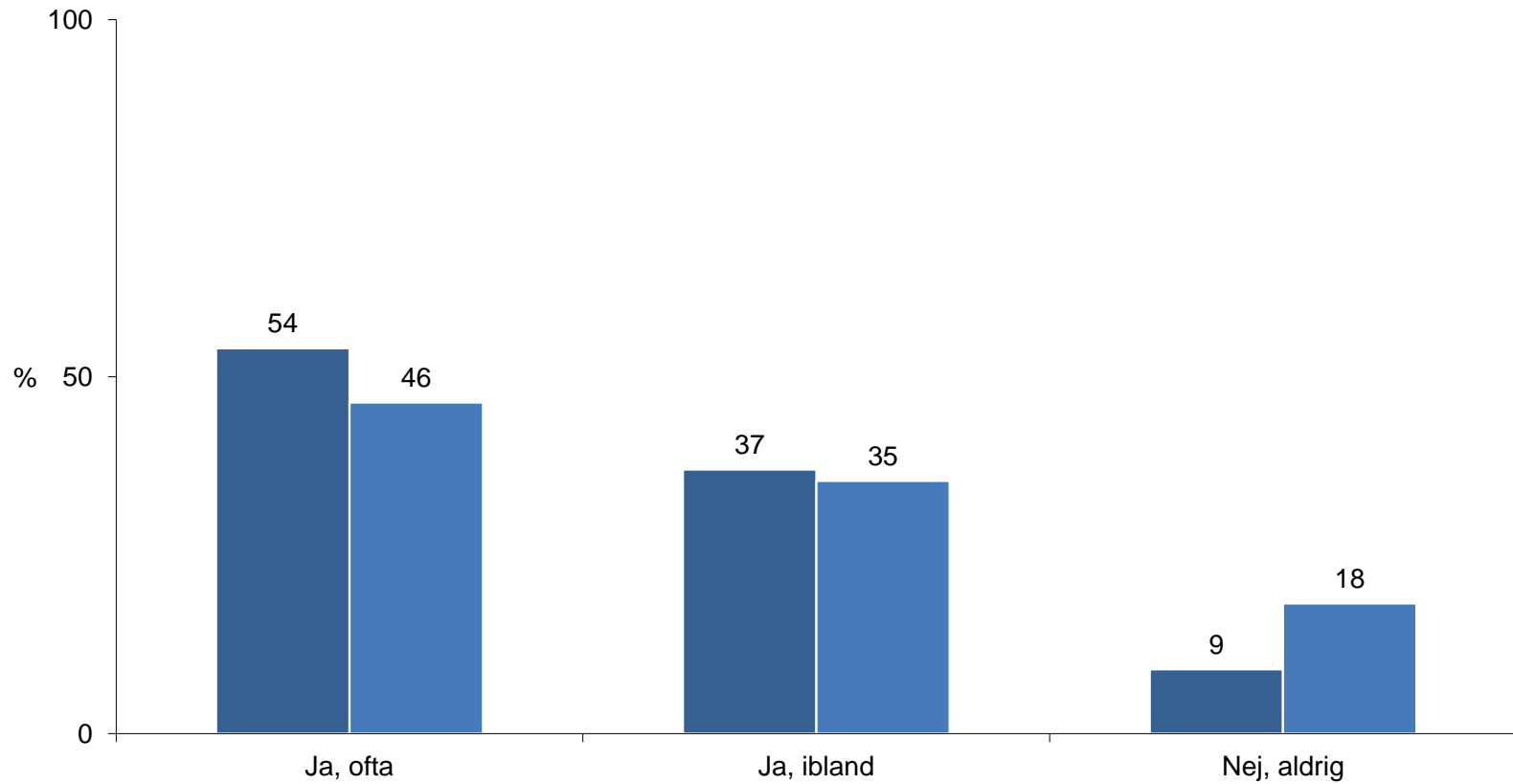
Brukar du söka efter/låna böcker via webbplatsen Legimus? (Bastal: Barn, 100; Vuxna, 565)

■ Barn ■ Vuxna

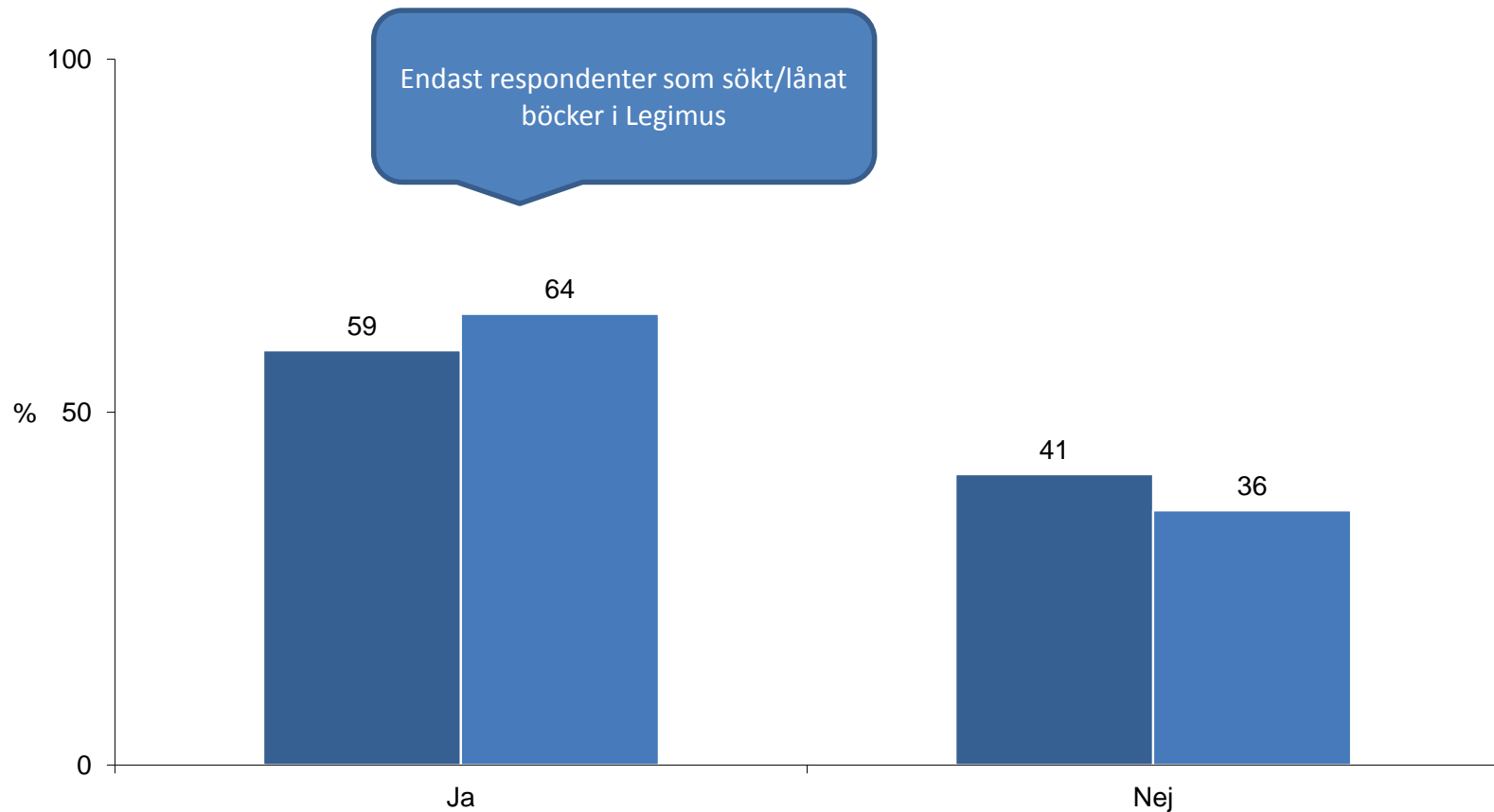
Brukar du söka efter/låna böcker via appen Legimus? (Bastal: Barn, 100; Vuxna, 565)

■ Barn ■ Vuxna

Har du lagt märke till dessa beskrivningar av böckerna i Legimus? (Bastal: Barn, 97; Vuxna, 557)

■ Barn ■ Vuxna

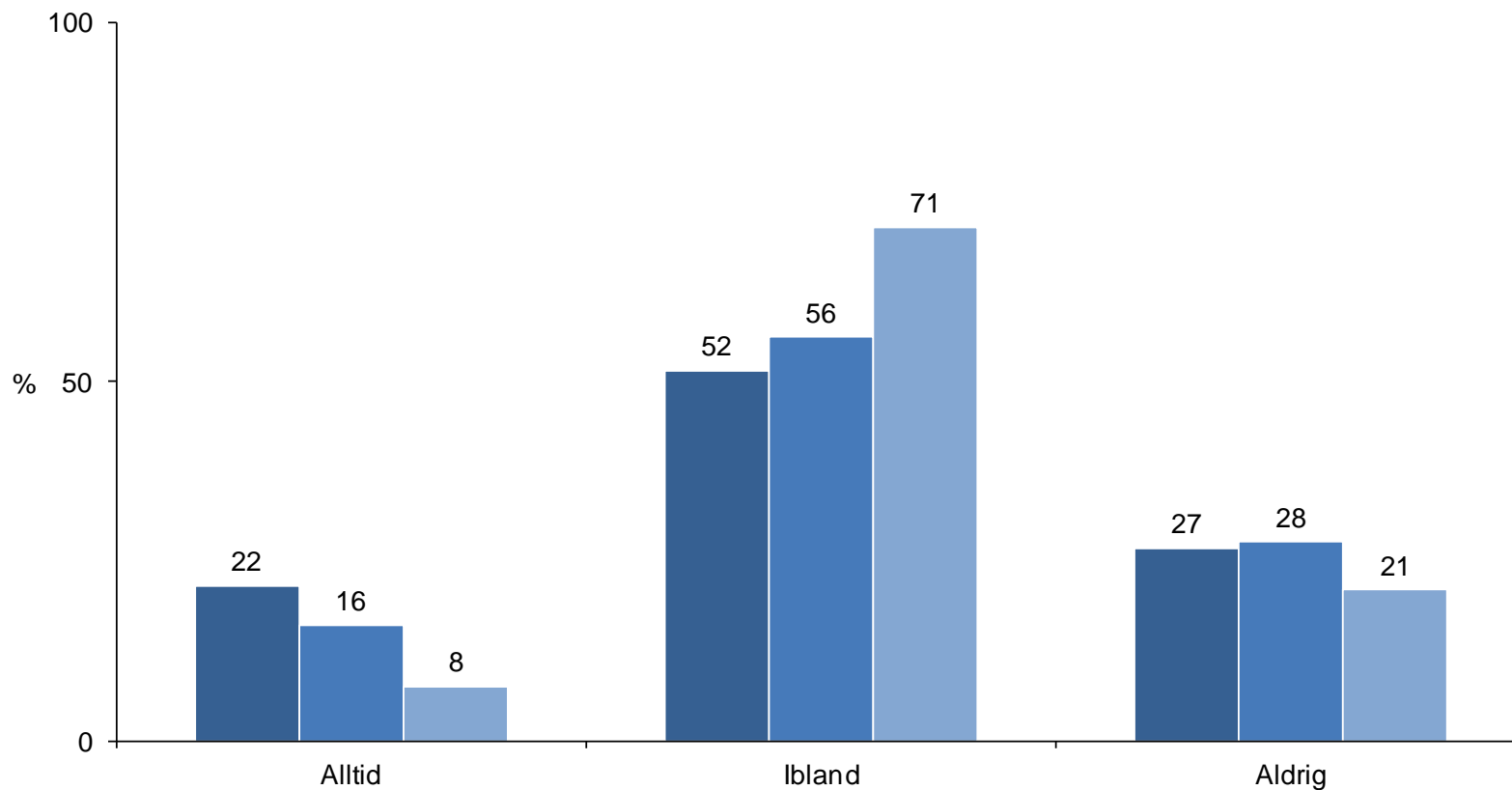

Jag söker inspiration utifrån boktips, ämneskategorier mm och lånar det som verkar intressant.

(Bastal: Barn, 97; Vuxna, 557; Bibliotekarier, 224)

Hur brukar du göra när du söker i Legimus?

■ Barn ■ Vuxna ■ Bibliotekarier

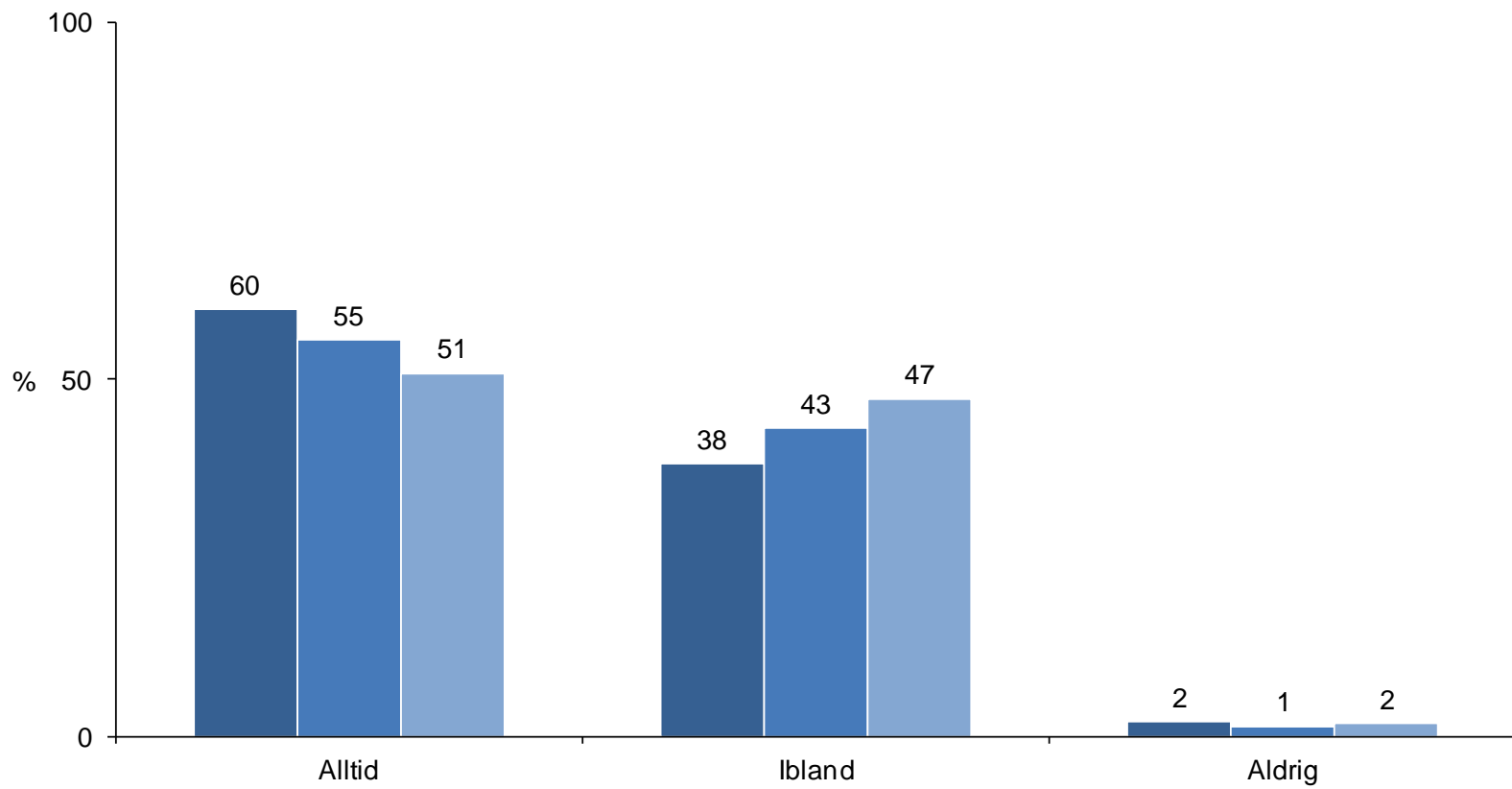

Jag går in och söker efter den bok som jag på förhand bestämt att jag ska låna.

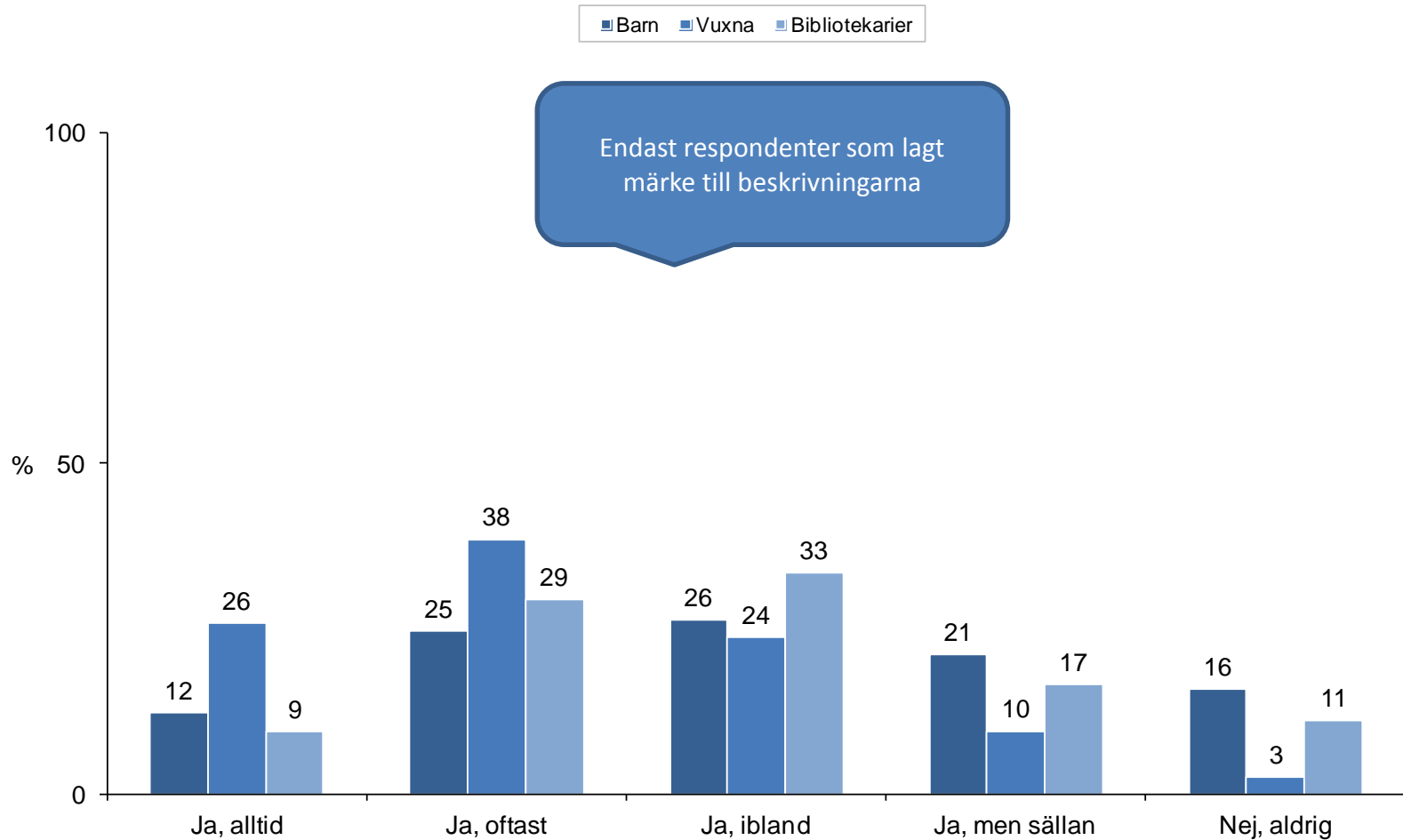
(Bastal: Barn, 97; Vuxna, 557; Bibliotekarier, 224)

Hur brukar du göra när du söker i Legimus?

■ Barn ■ Vuxna ■ Bibliotekarier

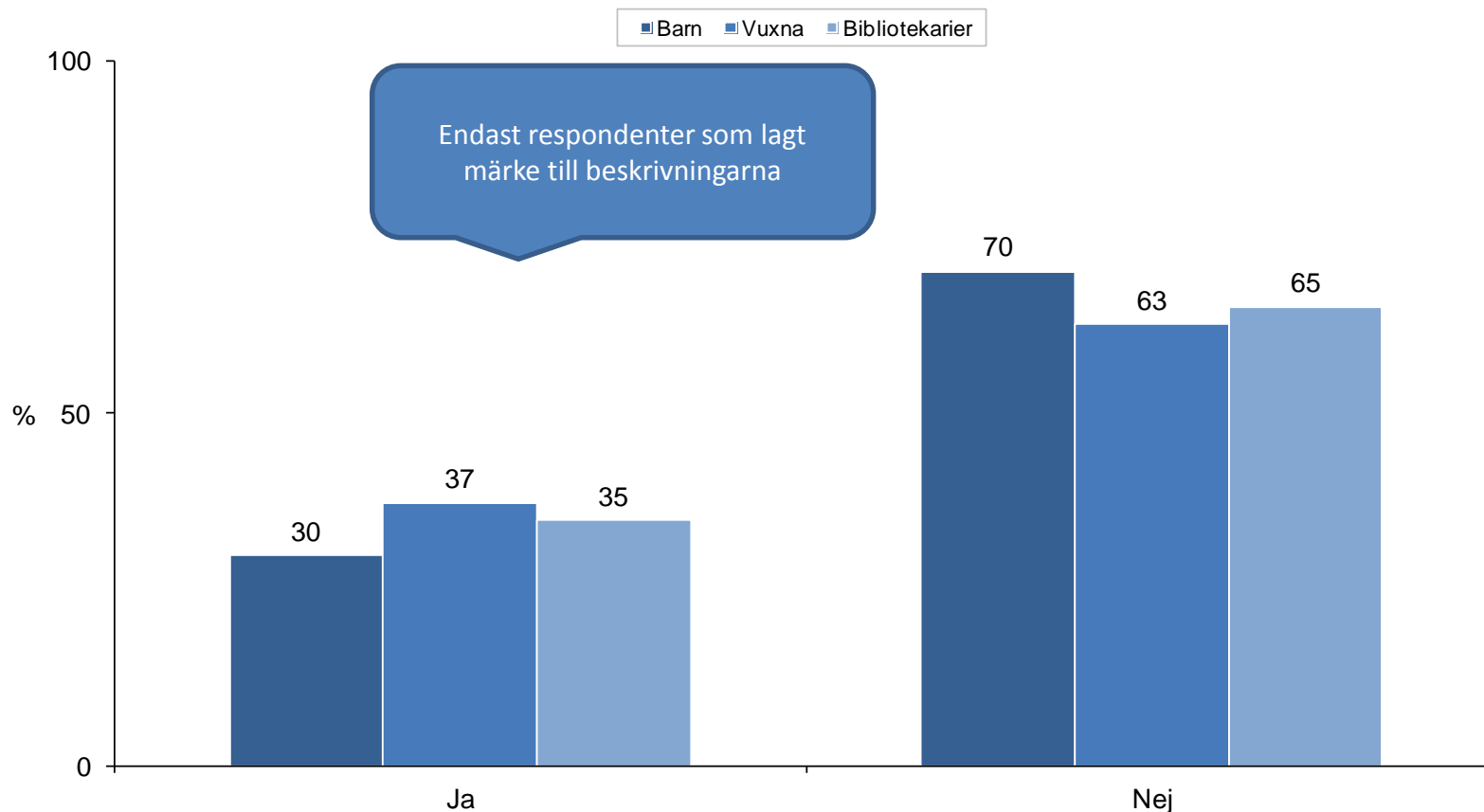

Brukas du läsa beskrivningarna i Legimus? (Bastal: Barn, 57; Vuxna, 356; Bibliotekarier, 224)

Kände du till att alla ord i beskrivningarna är sökbara i Legimus? Det vill säga om ordet "kärlek" finns med i beskrivningen dyker boken upp vid en sökning på ordet "kärlek".

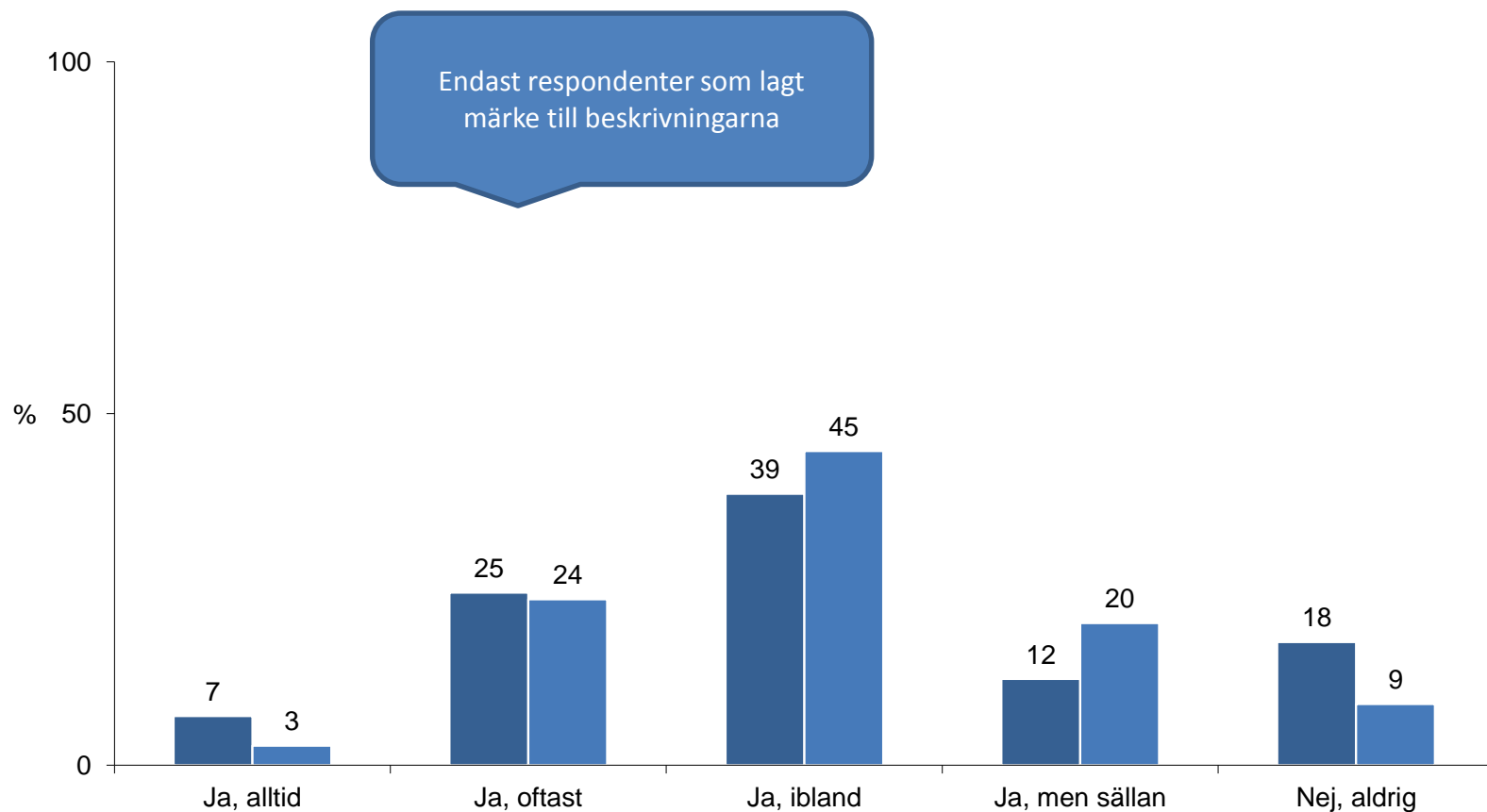
(Bastal: Barn, 57; Vuxna, 356; Bibliotekarier, 224)

Brukar beskrivningarna locka dig att välja en viss bok i Legimus?

(Bastal: Barn, 57; Vuxna, 356)

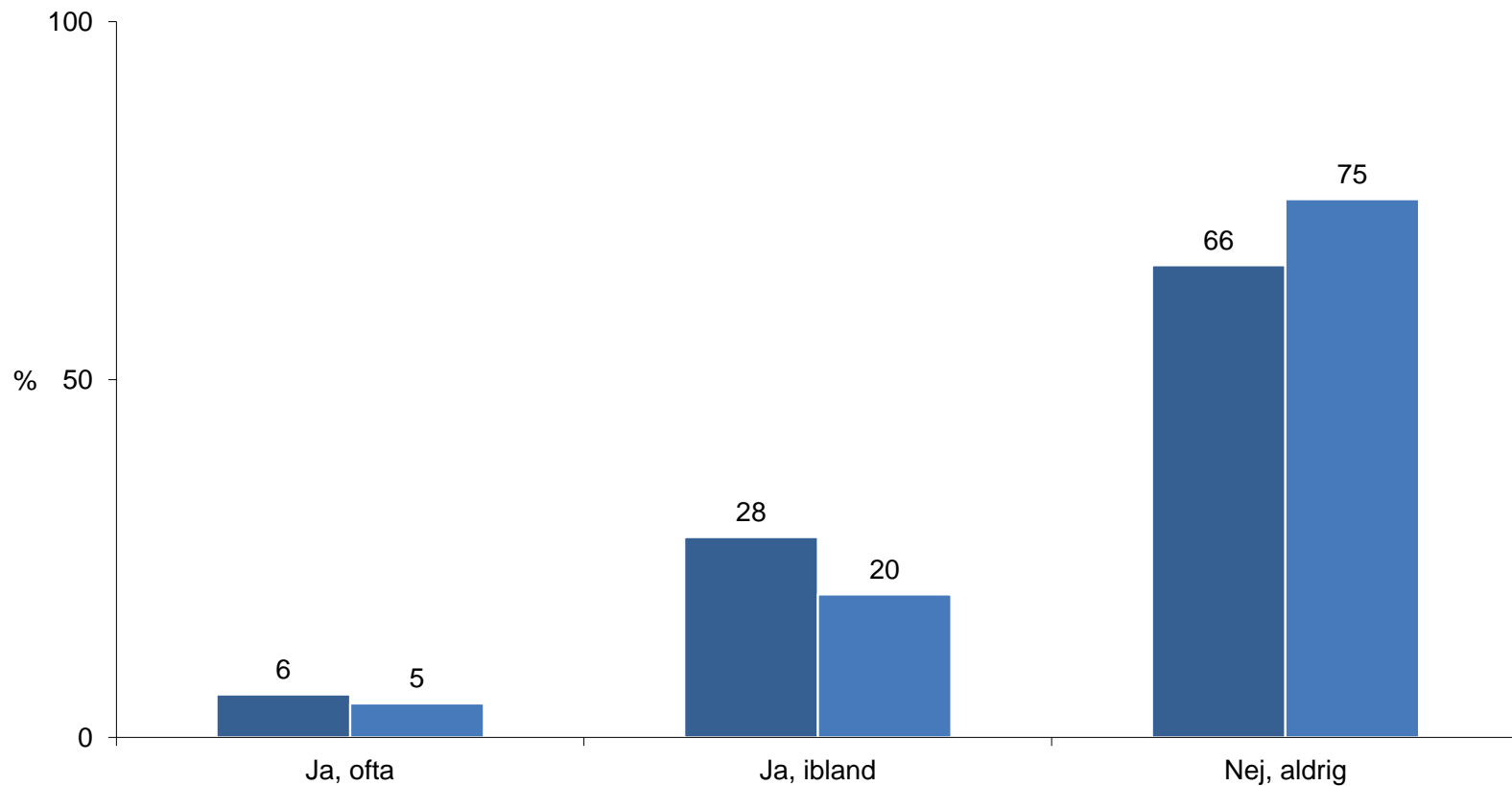
■ Barn ■ Vuxna

Brakar du s6ka efter/l6ana talb6cker p6 CD-skiva eller punktskriftsb6cker p6 biblioteket?

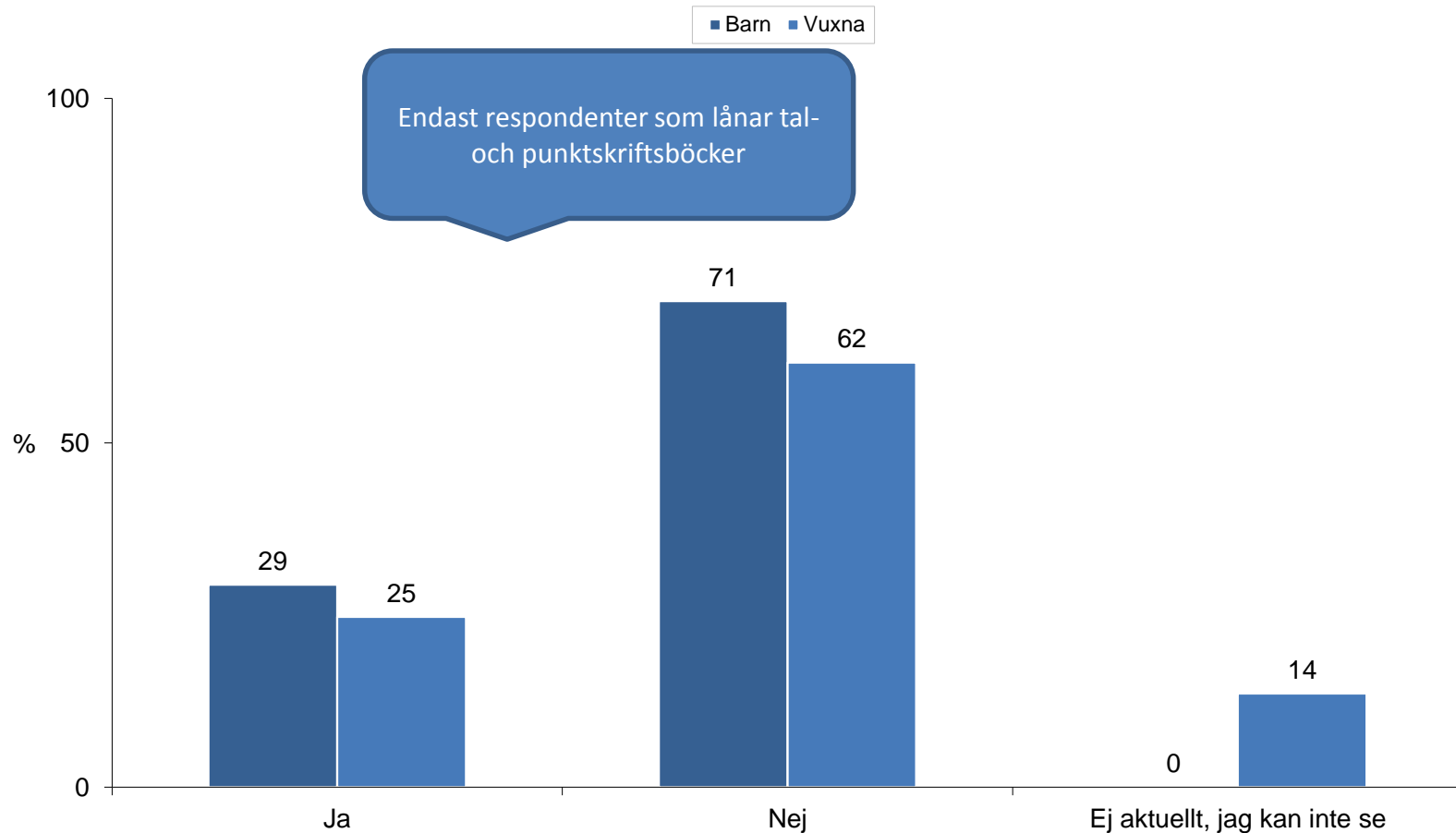
(Bastal: Barn, 100; Vuxna, 565)

■ Barn ■ Vuxna

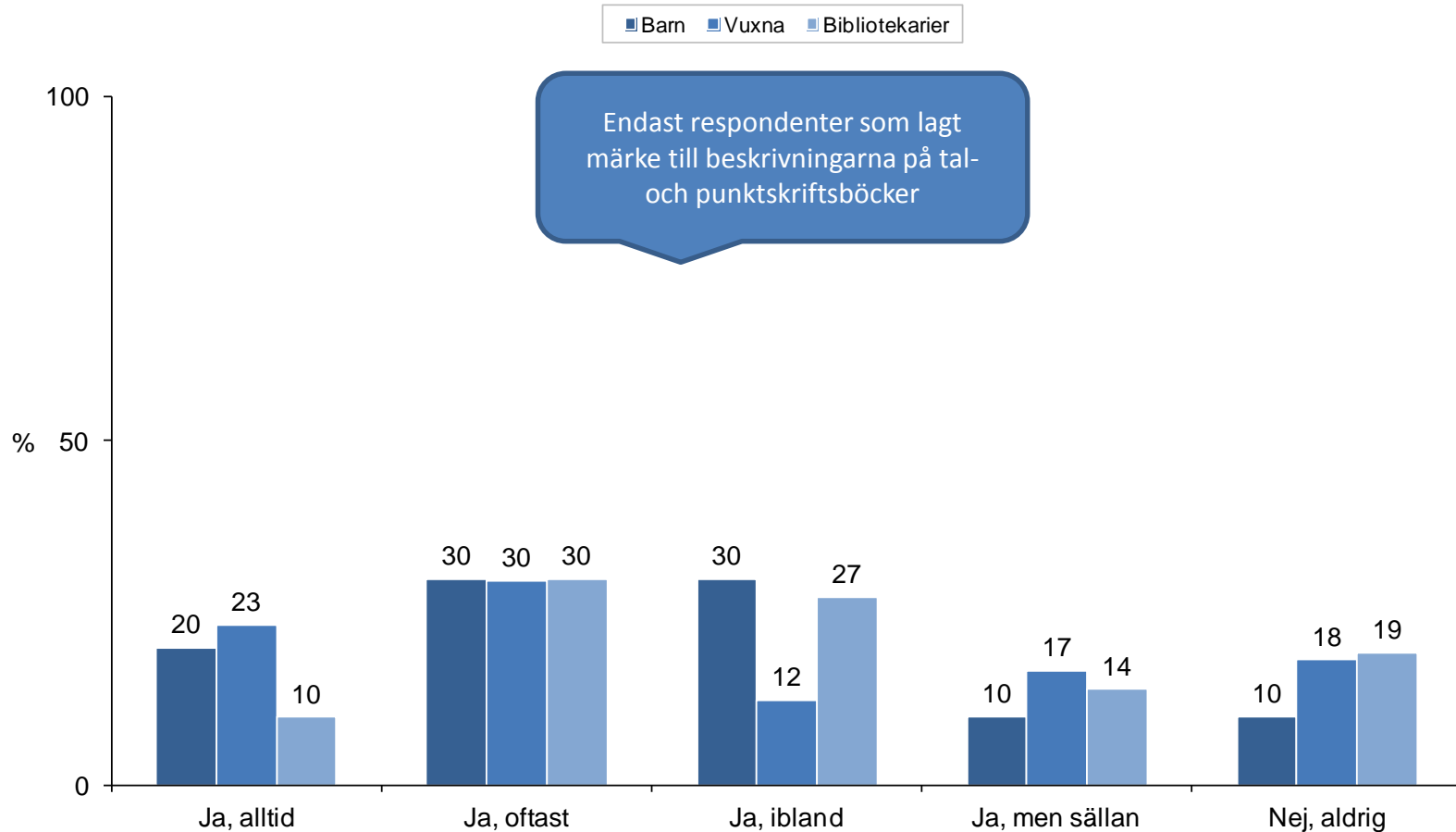
Har du lagt märke till att beskrivningar finns på etiketterna på talböcker på CD-skiva och punktskriftsböckerna?

(Bastal: Barn, 34; Vuxna, 558)

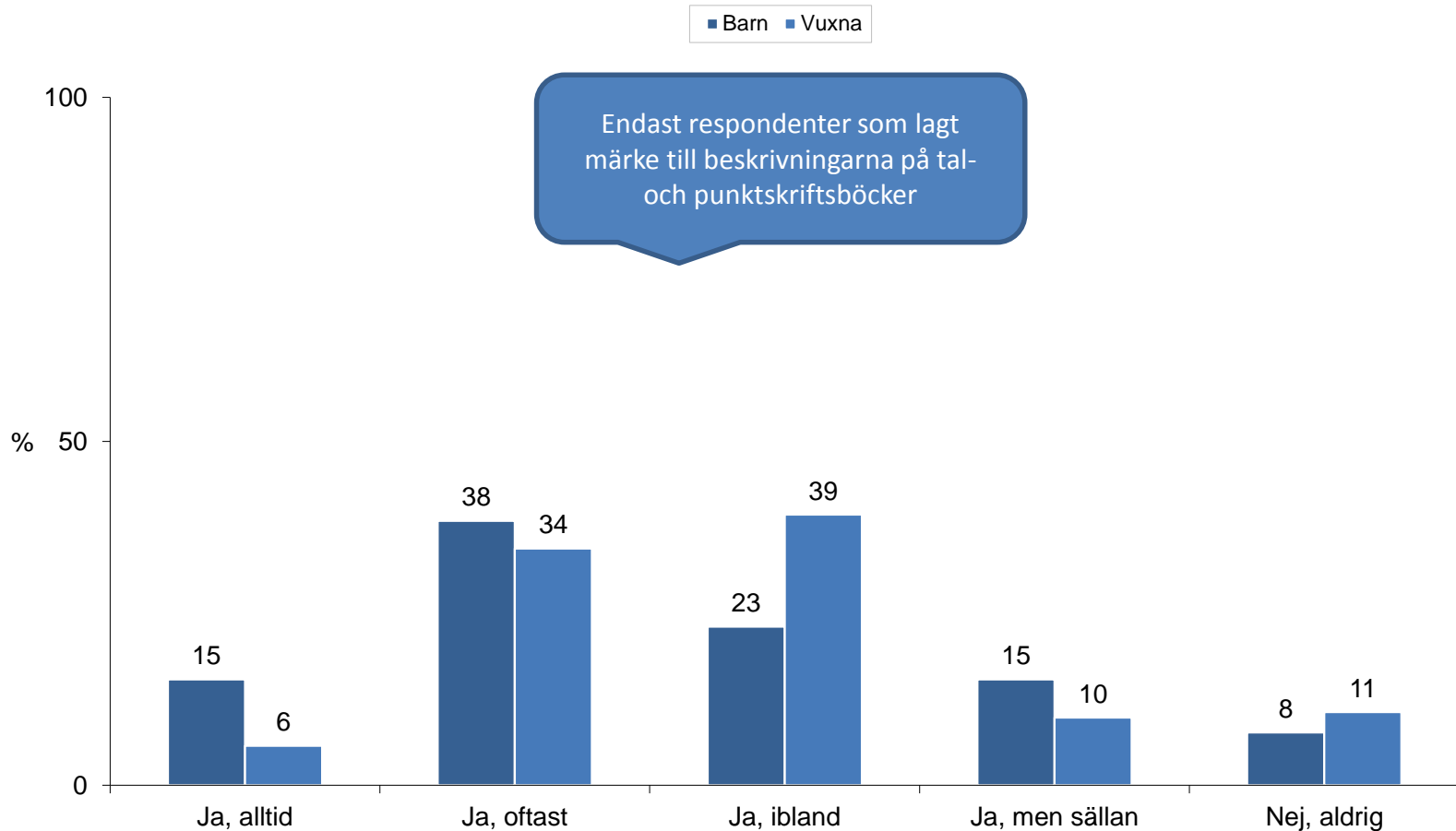
Brakar du läsa beskrivningarna på talböckerna på CD-skiva och punktskriftsböckerna n r du lånar på biblioteket?

(Bastal: Barn, 10; Vuxna, 138; Bibliotekarier, 224)

Brukar beskrivningarna på talböckerna på CD-skiva och/eller punktskriftsböckerna locka dig att välja en bok när du lånar på biblioteket?

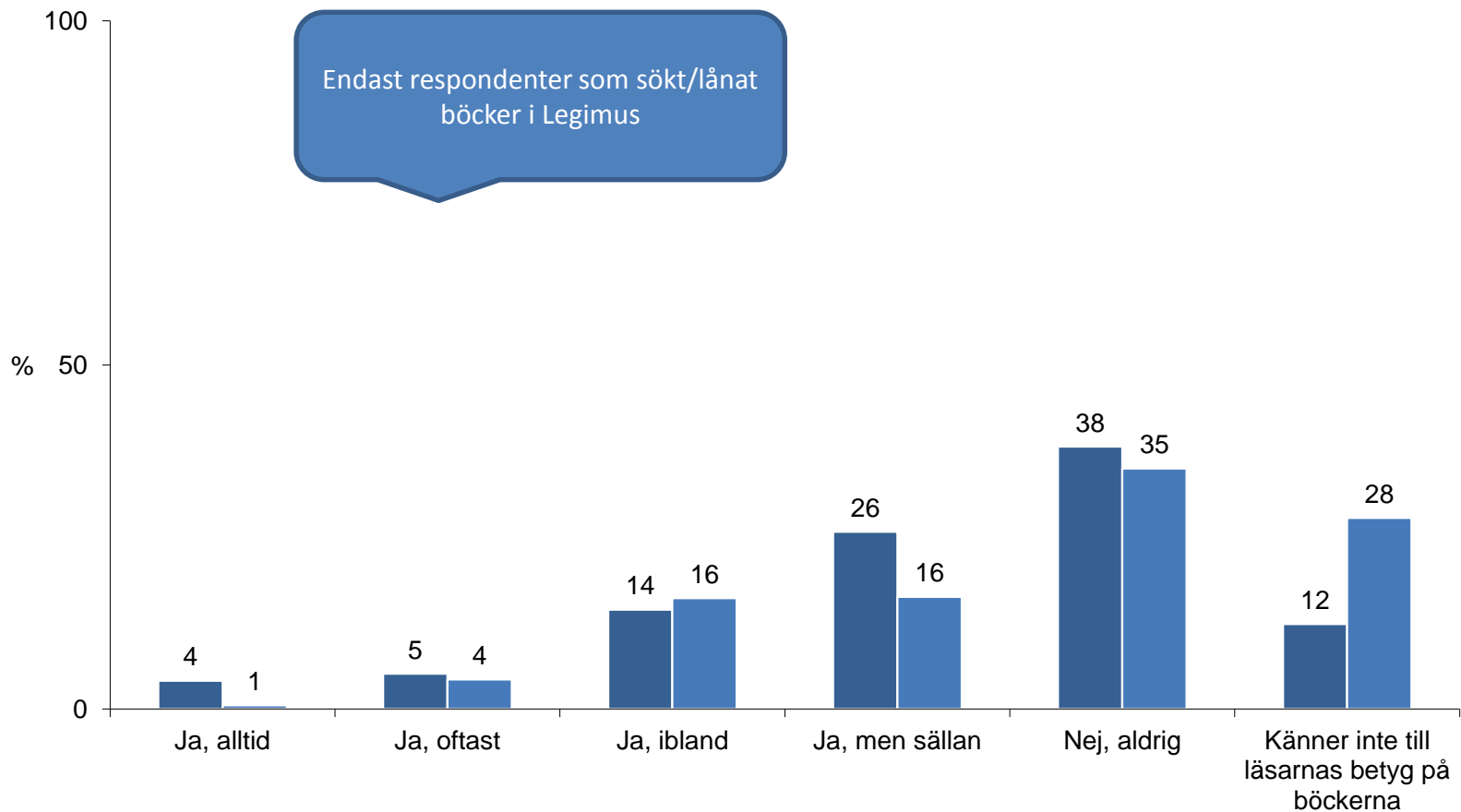
(Bastal: Barn, 13; Vuxna, 122)

När du lånar böcker på Legimus, bryr du dig om vilket betyg boken har fått av läsarna?

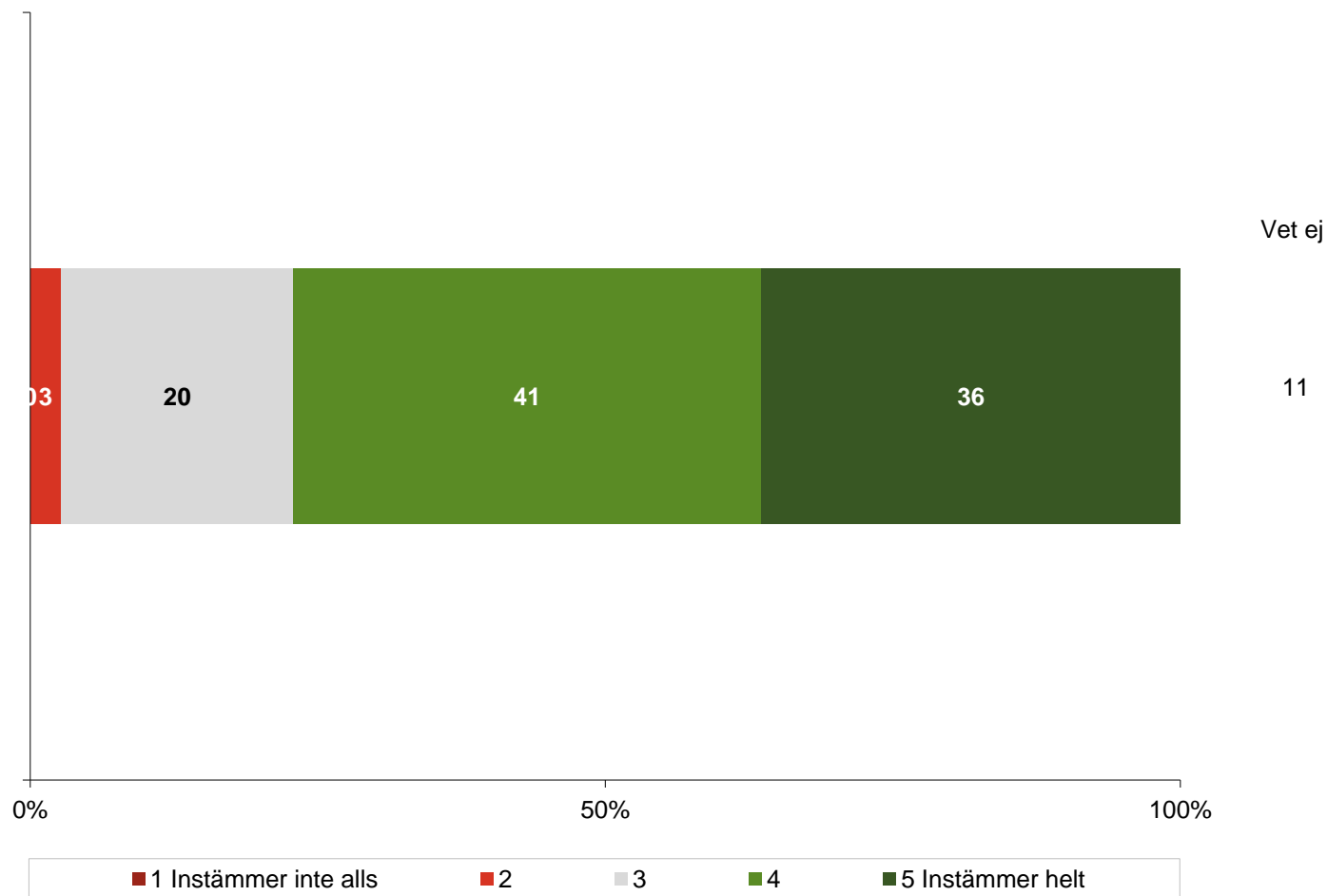
(Bastal: Barn, 97; Vuxna, 558)

■ Barn ■ Vuxna

Beskrivningen är en bra vägledning när jag hjälper låntagare att hitta böcker.

(Bastal: Bibliotekarier, 206)

Endast respondenter som lagt märke till beskrivningarna

Oavsett om du lånar böcker via Legimus eller böcker på biblioteket, hur väl instämmer du i nedanstående påståenden?

(Bastal: Barn, 57; Vuxna, 390; Bibliotekarier, 206)

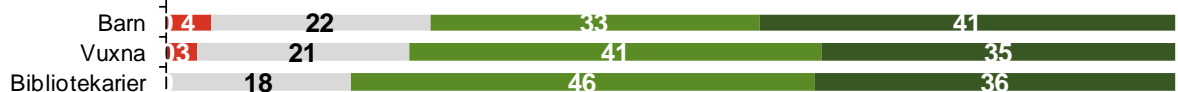
Beskrivningarna ger mig tillräckligt med information för att jag ska kunna välja bok.

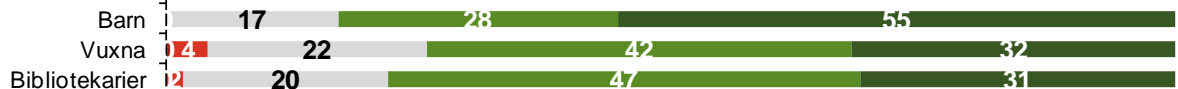
Beskrivningarna är lagom långa.

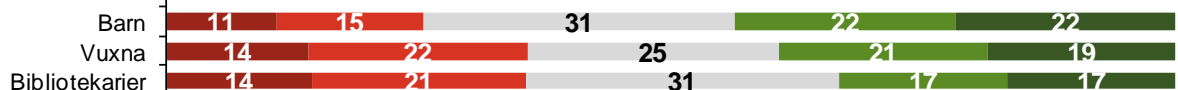
Beskrivningarna framställer böckerna på ett neutralt/objektivt sätt.

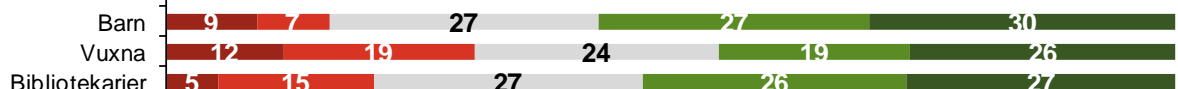
Beskrivningarna är välskrivna.

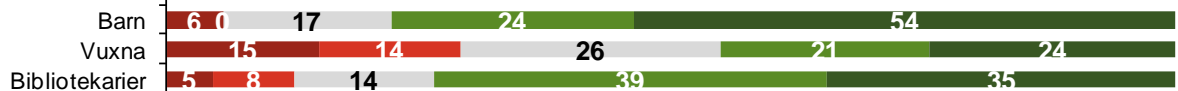
I beskrivningarna borde det stå något om författaren.

I beskrivningarna borde det framgå om boken blivit prisbelönt eller särskilt uppmärksammasd.

I beskrivningen borde det framgå om boken är lättsam eller är mer krävande för läsaren.

0% 50% 100%

Är det något du saknar eller skulle vilja ändra på i beskrivningarna? (1 av 2)

Barn

- *Att man berättar om boken, vilken genre osv är viktigast, även om det också är intressant att veta lite om författaren också.*
- *Beskrivningarna borde vara mer spännande så man får lust att läsa.*
- *Finns det möjlighet att man kan läsa texten medans man lyssnar på boken?*
- *Ja, lite mer om fakta om själva författaren som inte finns med på alla beskrivningar.*
- *Lite mer utförliga vore bättre.*
- *Det borde stå något om författaren på alla beskrivningar, vad de brukar skriva för typ av böcker t.ex. barnböcker osv.*
- *Till exempel vad som händer i boken lite mer. Mer om handlingen.*
- *T.ex. ibland står det att man kan både läsa och lyssna på en bok men så visar det sig att det bara är en ljudbok, det kan vara störande att man säger att det går att läsa och lyssna men så är det inte så när man väl laddar ned den.*

Bibliotekarier

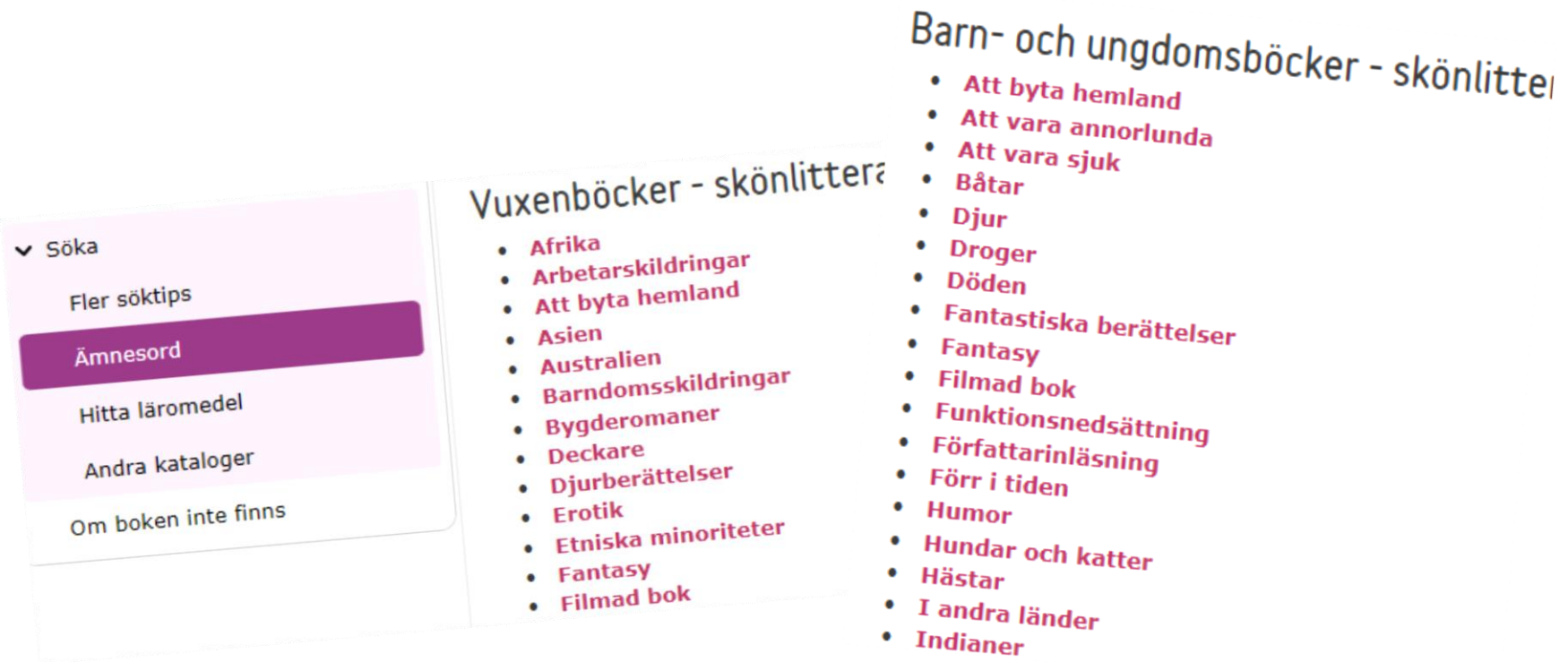
- *Beskrivningarna bör skrivas mer lättlästa, med radbrytningar.*
- *Sammanfattningarna i datatext bygger på att urvalet inte är alltför stort. När man gör sökningar är det viktigt att dessa snävar in urvalet. Jag upplever att sökningarna blir väl breda och för en användare med läsproblematik innebär det stora svårigheter att sölla i urvalet, vilket upplevs svårt.*
- *Genre vet jag inte om det alltid står men det är bra om det gör det.*
- *Information om hur boken är inläst. Mera livfullt eller onyanserat. Vissa böcker är så tråkigt inlästa att låntagare tappar lusten.*
- *Om boken blivit filmad är det en intressant upplysning, för att locka till läsning.*
- *Tips liknande: "om du gillade den här boken ska du läsa den här".*
- *Vet ej, jag har ju rätt stor bokkunskap själv så jag är ju inte helt beroende av era annotationer. Men det är ju många låntagare som själva går runt och tittar i hyllorna så för dom är det ju desto viktigare*

Är det något du saknar eller skulle vilja ändra på i beskrivningarna? (2 av 2)

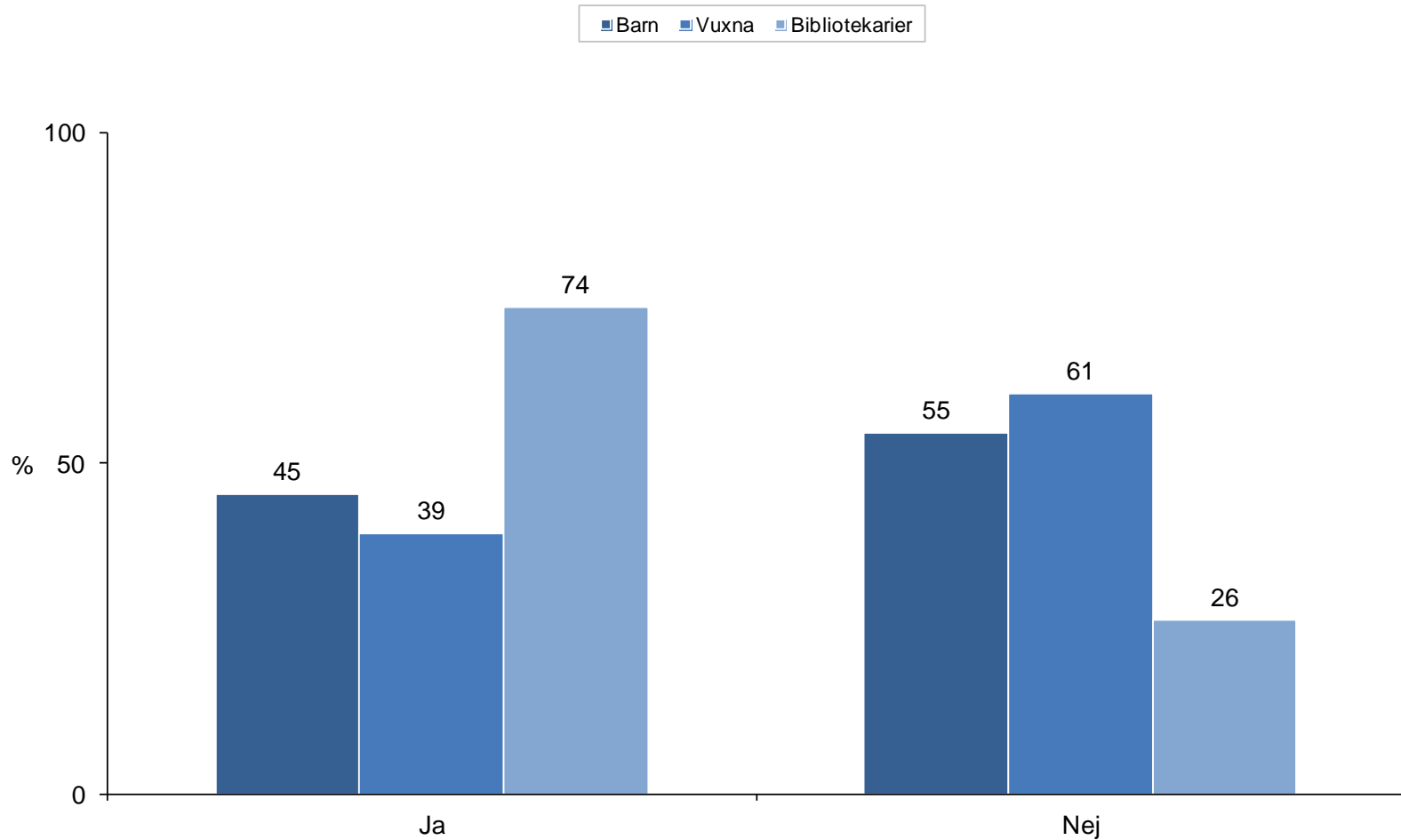
Vuxna

- *Att det framgår på ett enkelt och tydligt sätt om boken ingår i någon serie och isåfall föregående och kommande böcker i serien och vart boken man vill läsa är i serien.*
- *Det bör stå vilken genre boken är skriven i t ex chic lits.*
- *Det går inte att söka på ordet "Kärlek" och få upp de böckerna som innehåller ordet. Sökfunktionen är helt värdelös och man behöver skriva exakta titeln för att få upp böckerna. Med tanke på att appen riktar sig till människor med svårigheter i stavning borde närliggande ord/ titlar komma upp i appen.*
- *Gör om appen gör den bättre mer som storytel...*
- *Ibland får jag veta lite för mycket om vad som kommer att hända i boken, sådant jag hellre hade velat upptäcka själv. "Spoilers" alltså.*
- *Jag skulle vilja ha ett sätt att betygsätta inläsaren och sedan kunna se vilka inläsare som fått högt betyg av personer som betygsatt likt det jag har och få en ranking på vilka inläsare jag borde gilla...*
- *Jag vet i regel alltid vilken bok jag vill ha efter att ha fått kunskap om den på annat sätt - Babel, tidningar och TV.*
- *I appen så skulle det kunna vara lättare att söka, eftersom jag med många andra som använder legimus inte är så bra på att stava så skulle det vara bra att få upp förslag på typ, "menade du detta "*
- *Jag tycker att de är bra som de är. Kortfattat men informativt. En kort presentation av författaren kunde dock vara bra ibland.*
- *Jag tycker att det fungerar perfekt, på alla sätt, jag är nöjd till 100procent.*
- *Kanske eventuella recensioner.*
- *Känner inte att det är aktuellt för mig då jag mestadels använder Legimus till studier med redan bestämd kurslitteratur.*

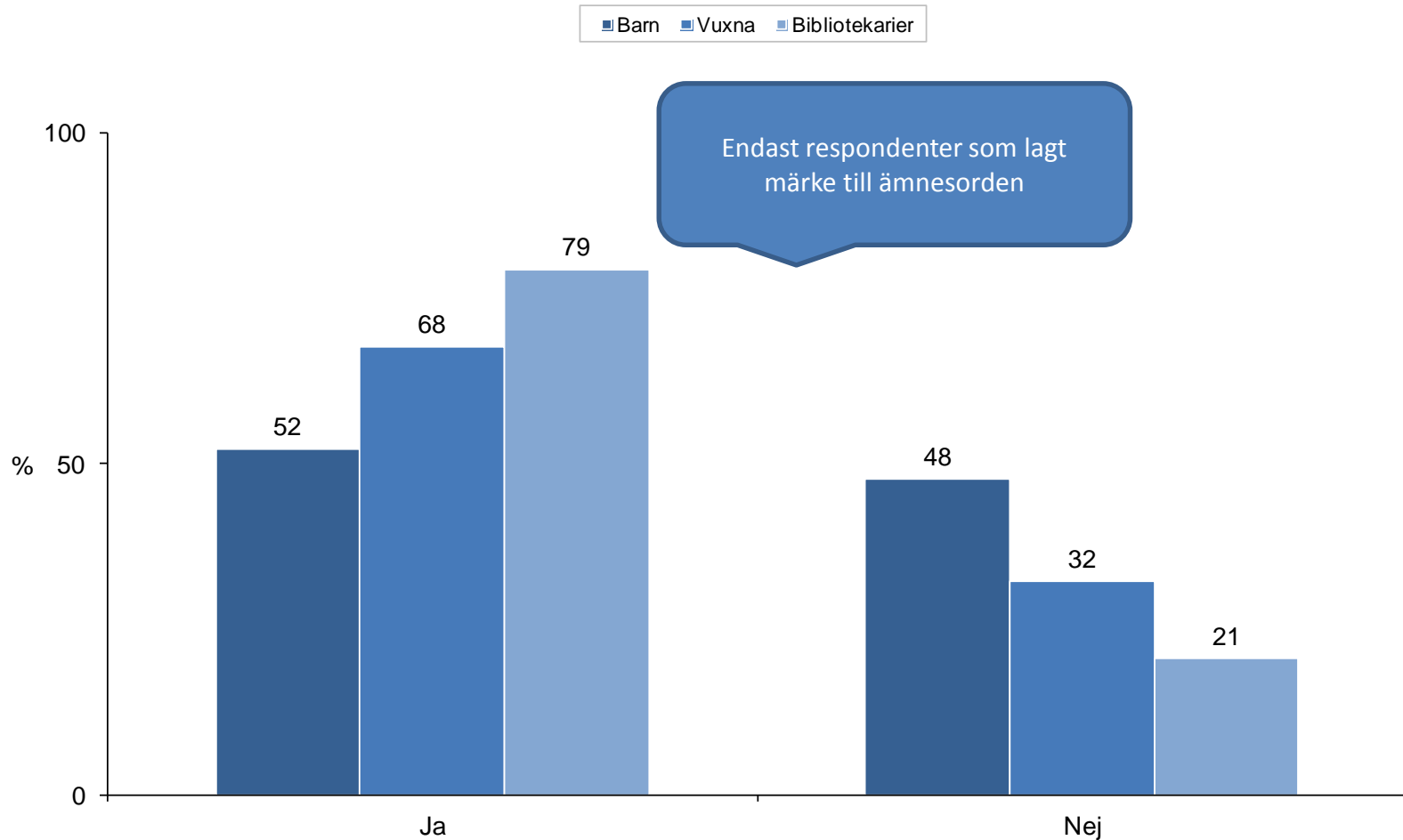
Vad tycker användare och bibliotekarier om ämnesorden?

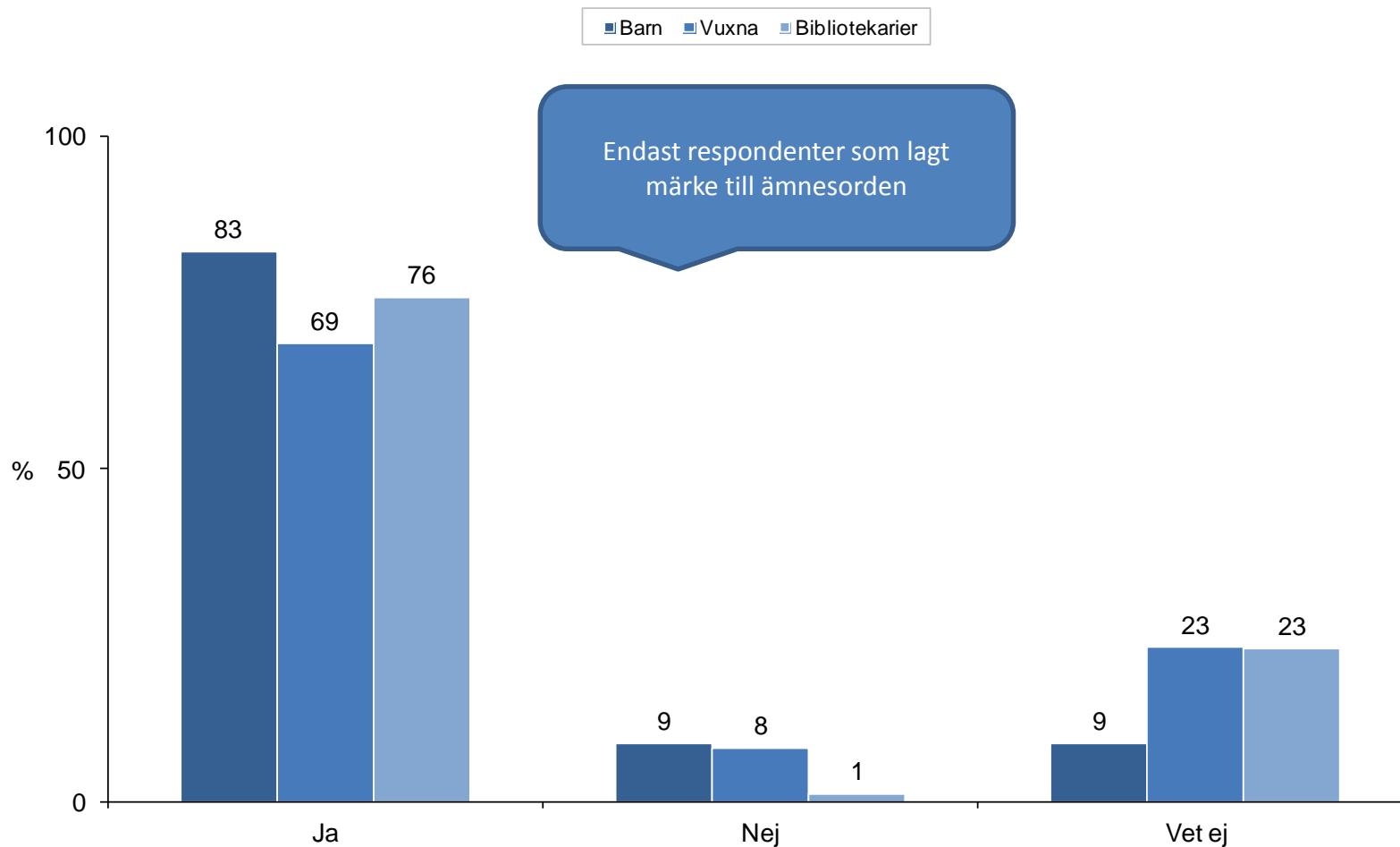
Har du lagt märke till ämnesorden i Legimus? (Bastal: Barn, 97; Vuxna, 558; Bibliotekarier, 224)

Använder du ämnesorden när du söker efter böcker i Legimus? (Bastal: Barn, 44; Vuxna, 220; Bibliotekarier, 165)

Tycker du att ämnesorden i Legimus gör det lättare att välja bok? (Bastal: Barn, 23; Vuxna, 186; Bibliotekarier, 165)

Är det något du saknar eller skulle vilja ändra på i ämnesorden? (1 av 2)

Barn

- *Dom är bra som dom är.*
- *Ja, jag sökte på en titel på en bok så kom den inte upp men sedan när jag sökte på författarens namn så fanns den där. Det ska ju gå att söka på boktiteln.*
- *Nej, det fungerar bra.*

Bibliotekarier

- *Fler ämnesord.*
- *Gör det mer tydligt hur och var låntagaren kan söka på ämnesorden. Sidan innehåller mycket information och det kan vara riktigt svårt för någon med läsnedsättning att navigera rätt. Även för oss personal faktiskt.*
- *Ibland underlättas sökningarna av ämnesorden, ibland försvåras sökningarna.*
- *Jag söker ofta böcker åt barn och det skulle vara bra att ha en uppdelning i ålder under avancerad sök.*
- *Jag tycker att det fungerar rätt bra.*
- *Jag vågar inte helt lita på ämnesorden eftersom det är svårt att veta om alla böcker fått ämnesord i lika hög grad. Jag skulle också hemskt gärna vilja att det gick att söka på olika åldrar, t ex hcf/hcg/uhc, för som det är nu så är i princip alla barn/ungböcker i en klump. Det skulle också vara bra om det gick att filtrera fakta/skön i högerfältet i sökresultatet.*
- *Kanske skulle man kunna välja vilket språk man söker böcker på? Söker du på Harry Potter får du många titlar på många språk. Då blir det inte lätt när man letar efter den vises sten, för det sökresultatet kom långt ner.*
- *Tycker att ni skulle kunna ha fler ämnesord kopplade till varje titel. Exempelvis: Harry Potter och de vises sten, i legimus har ni 3 ämnesord, medan jag i book-it har 9 ämnesord, ett ämnesord som jag framförallt saknar i detta fall är "magi" eller "fantasy", då jag tror att låntagare använder de söktermerna mer än "fantastiska berättelser".*

Är det något du saknar eller skulle vilja ändra på i ämnesorden? (2 av 2)

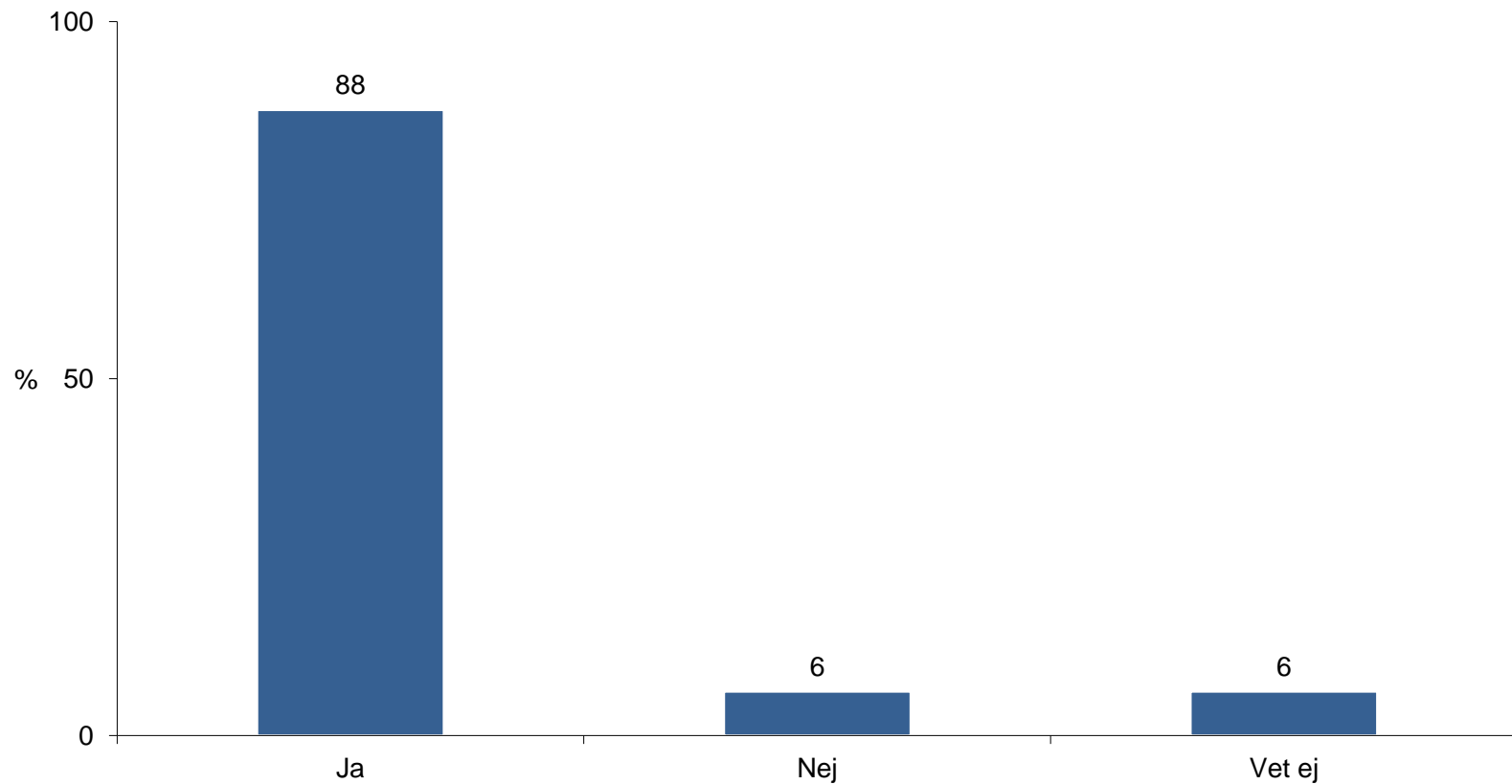
Vuxna

- *Ibland fungerar det inte genom att söka på genre, i alla fall är den sökningen väldigt bristfällig enligt mig.*
- *Att det blir lite lättare att använda sig av ämnesorden för jag tycker att det är jättebra sätt och söka efter böcker.*
- *Fler ämnesord för att kunna förfina sökningarna.*
- *För mig räcker det med fack- eller skönlitteratur.*
- *Jag har inte tänkt på detta. Kanske bra att använda.*
- *Jag läser vad böckerna handlar om, då vet jag om det är kärlek, deckare, triller etc, och kan välja bort, sådana jag inte tror ska passa mig.*
- *Man får alltid fel sorts träffar. Det borde finnas mer möjlighet att välja bort exempelvis skönlitteratur om man inte söker det.*
- *Nej eftersom jag vet vad jag vill ha när jag söker böcker.*
- *Om det är verklighet eller fantasi. Övernaturligt framtid, psykologiskt. Jag vill t ex inte läsa deckare med övernaturliga eller andra "konstiga"inslag.*
- *Saknar chic lits.*
- *Ämnesord bra för hjälpa till finna "nya" böcker. Dock hjälper textbeskrivningen till att välja vilken bok ska låna. Alltså två olika syften.*

Tycker du att det är bra med åldersrekommendationer, till exempel att boken är anpassad för barn mellan 12 och 15 år?

(Bastal: Barn, 97)

■ Barn

Varför tycker du inte det är bra med åldersrekommendationer (barn)?

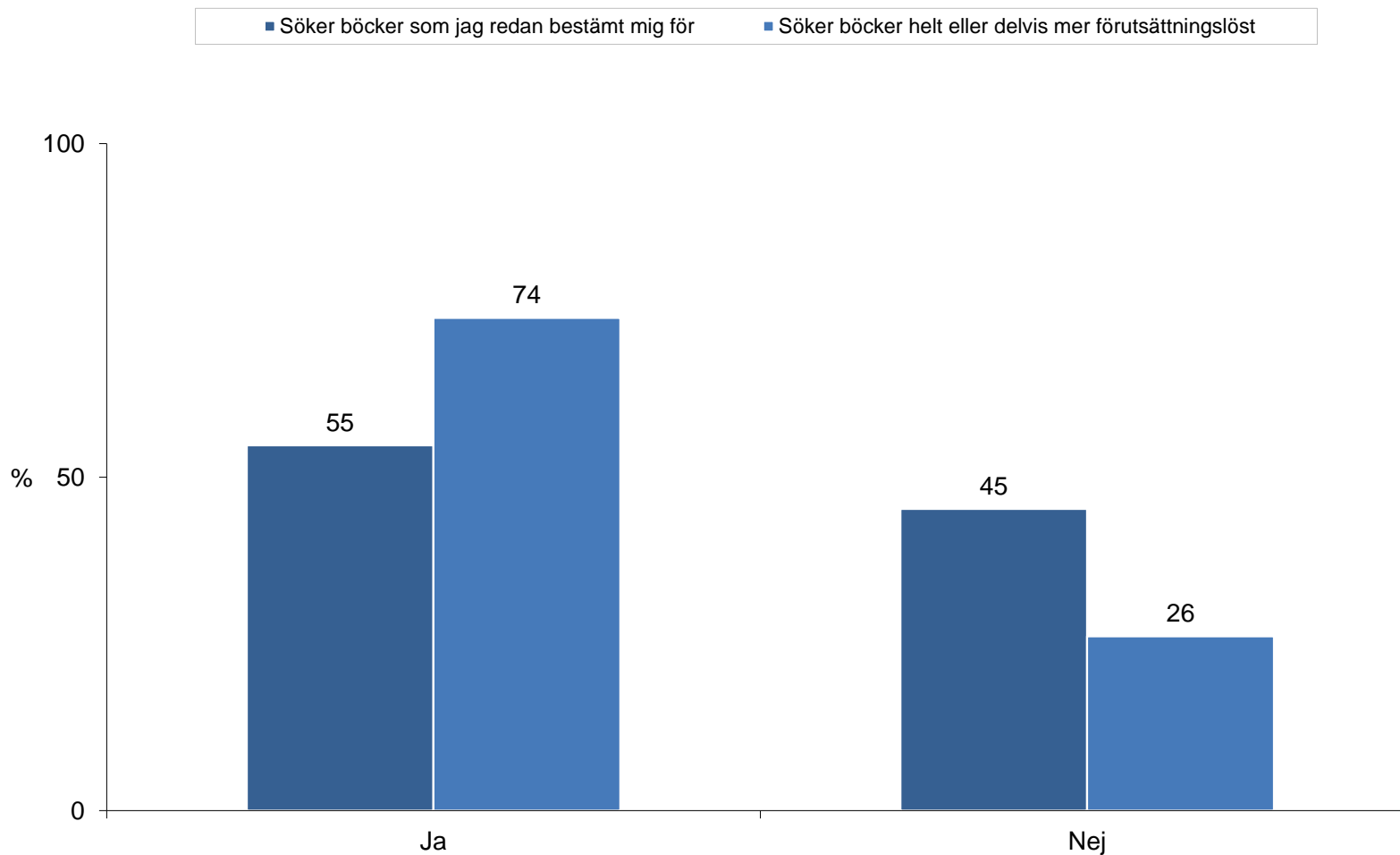
- *Det finns de som läser väldigt mycket, det handlar mer om vad man gillar t.ex. när man väljer bok.*
- *Jag kan tycka det är bra för att man vet vad man ska leta efter men det kan också vara utpekande emot de som ligger på lägre nivå.*
- *Jag tycker att man kan läsa vad man vill. Om en bok t ex handlar om ett mord, får jag själv bestämma om den är lämplig.*
- *Om jag t.ex. vill läsa enklare böcker och det står en ålder som ska vara anpassad för svårighetsgraden så tycker jag inte att det är bra för man känner sig sämre för att man väljer en enklare bok än sin egen åldersgrupp. Alltså när det gäller svårighetsgrad kan det bli fel vad gäller att rekommendera åldersgrupp.*
- *Om jag vill läsa en bok som är läskig men den inte är tänkt för min ålder får jag inte läsa den.*
- *Tycker det inte har betydelse när det gäller vem som väljer bok vad gäller gränser. Men det är väl bra i sig med rekommendationer.*

Ser behoven olika ut baserat på hur man söker efter böcker?

Över hälften av användarna (barn och vuxna) svarar att de alltid går in på Legimus och söker efter böcker som de på förhand bestämt sig för att låna. Omkring 4 av 10 svarar att de ibland söker på det sättet och en liten andel söker aldrig på det sättet. På följande sidor redovisas några utvalda resultat brutet på respondentens sökbeteende. I den ena gruppen finns de som svarar att de alltid söker efter böcker som på förhand bestämt sig för, medan övriga finns representerade i gruppen ”Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst”.

Har du lagt märke till dessa beskrivningar av böckerna i Legimus?

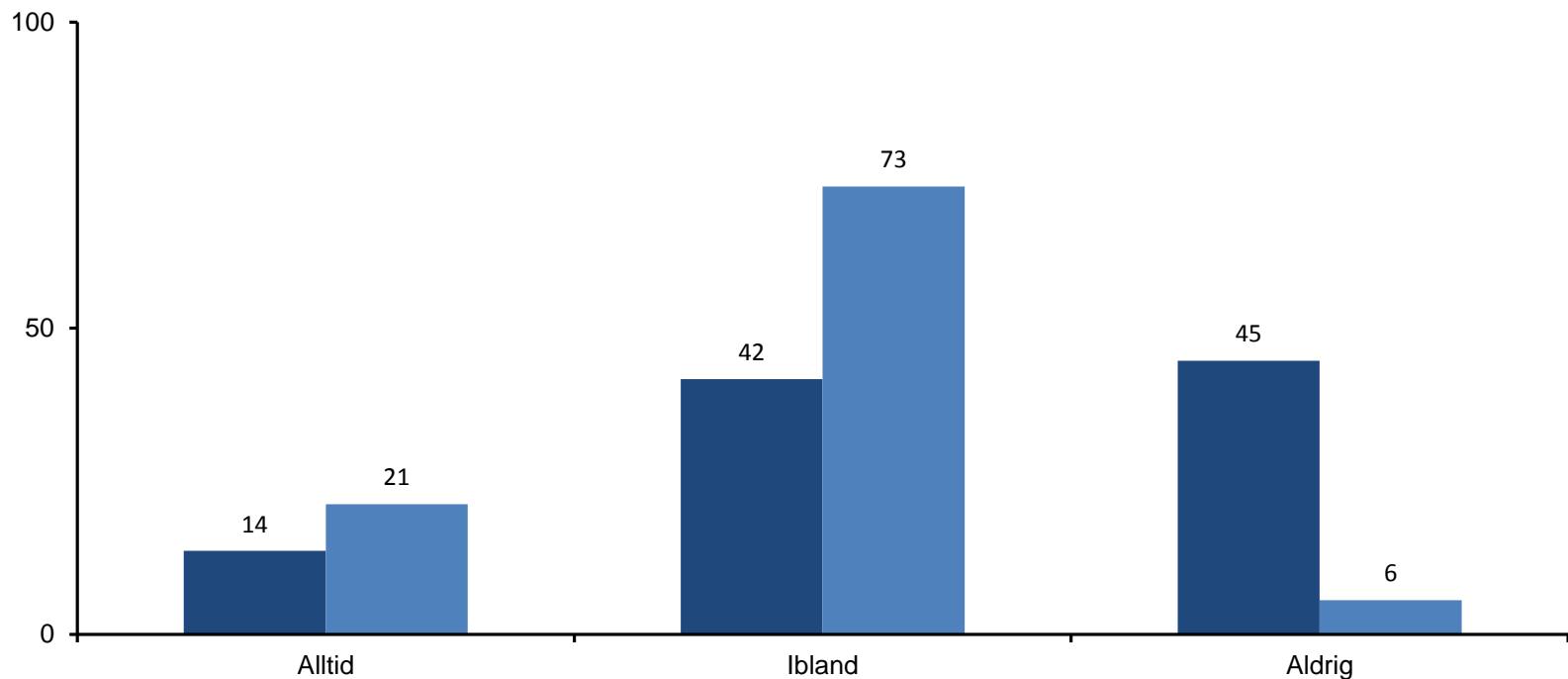
(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 367; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 287)

Jag söker inspiration utifrån boktips, ämneskategorier mm och lånar det som verkar intressant.

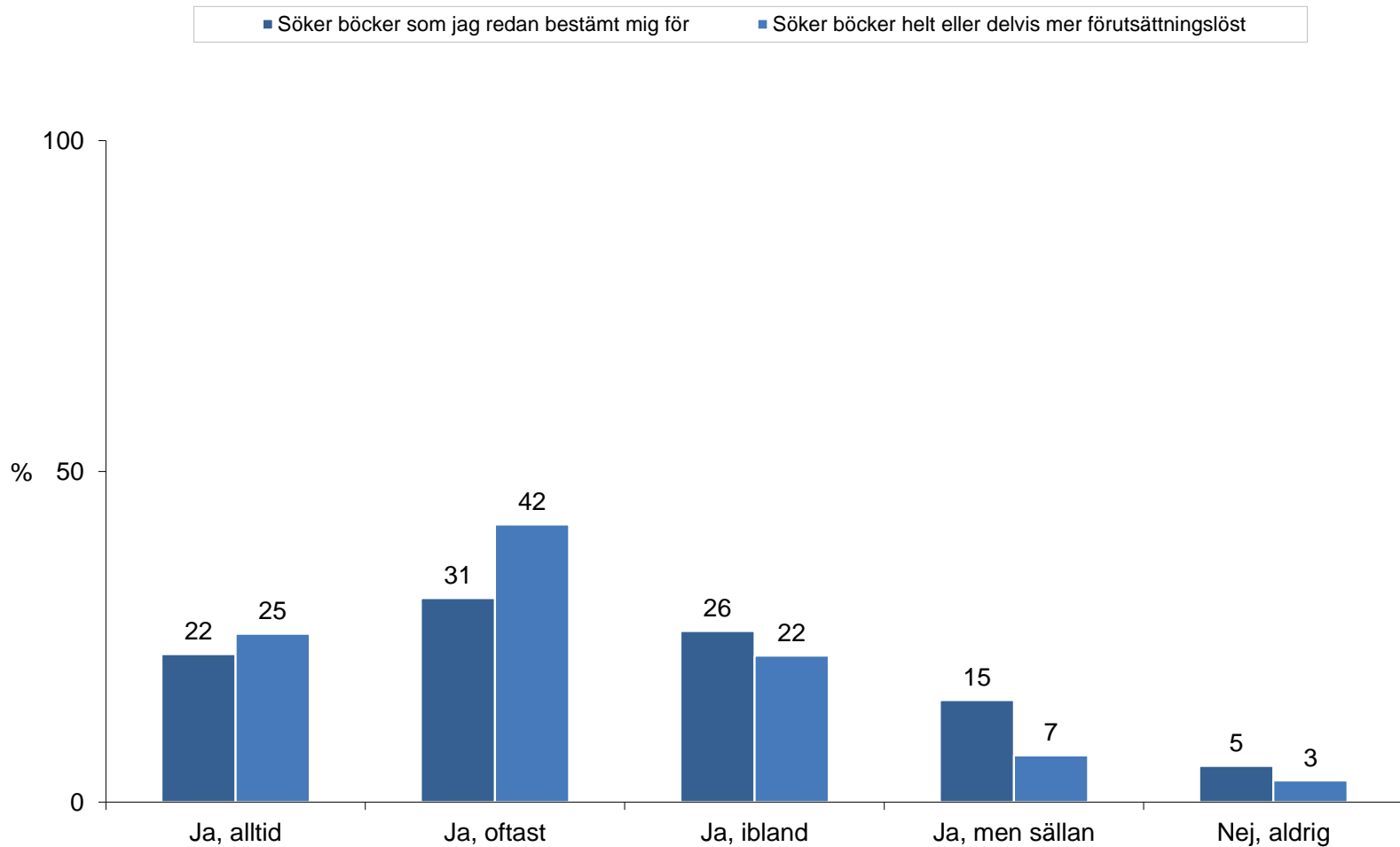
(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 367; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 287)

■ Söker böcker som jag redan bestämt mig för ■ Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst

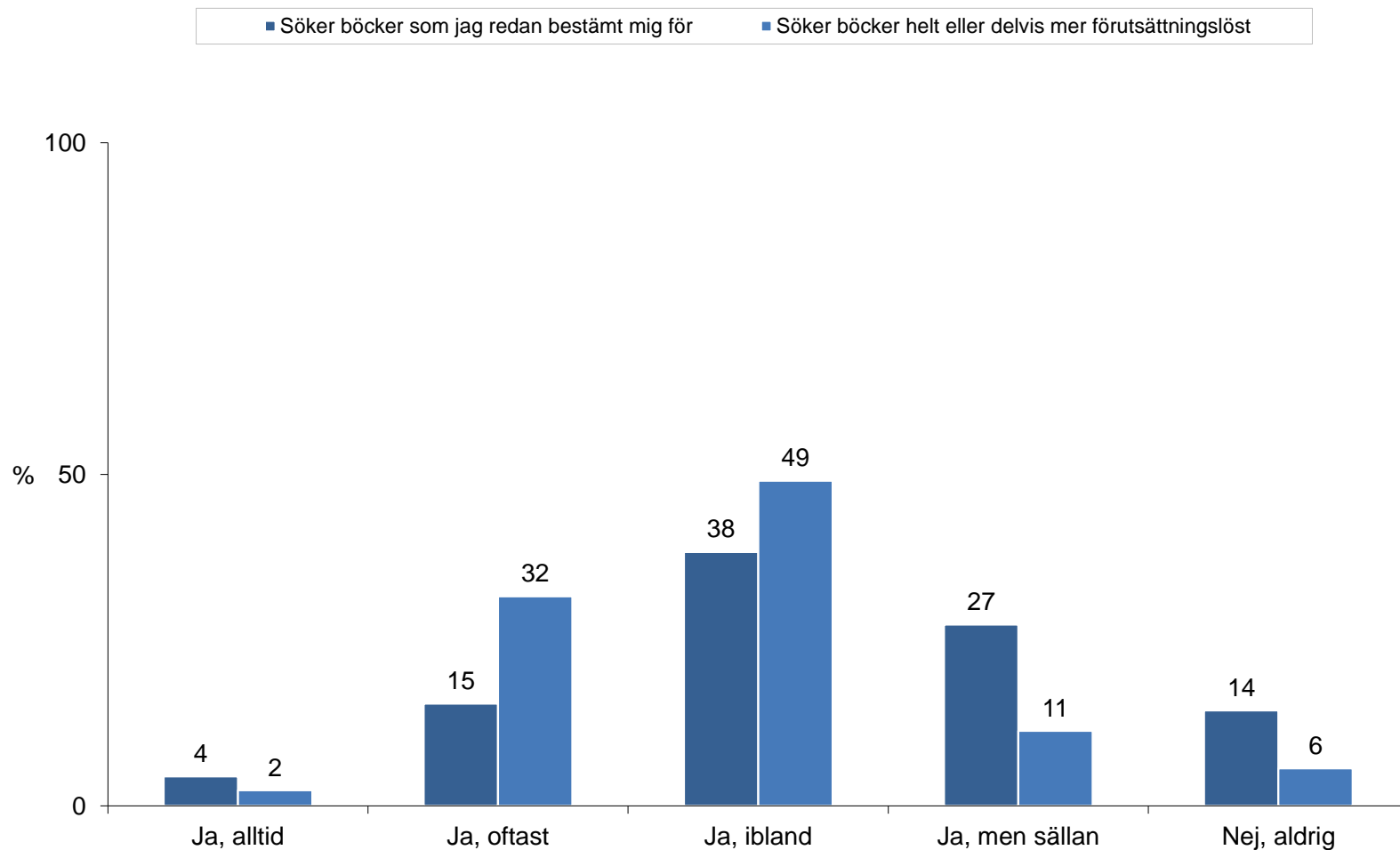
Brukar du läsa beskrivningarna i Legimus?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 201; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 212)

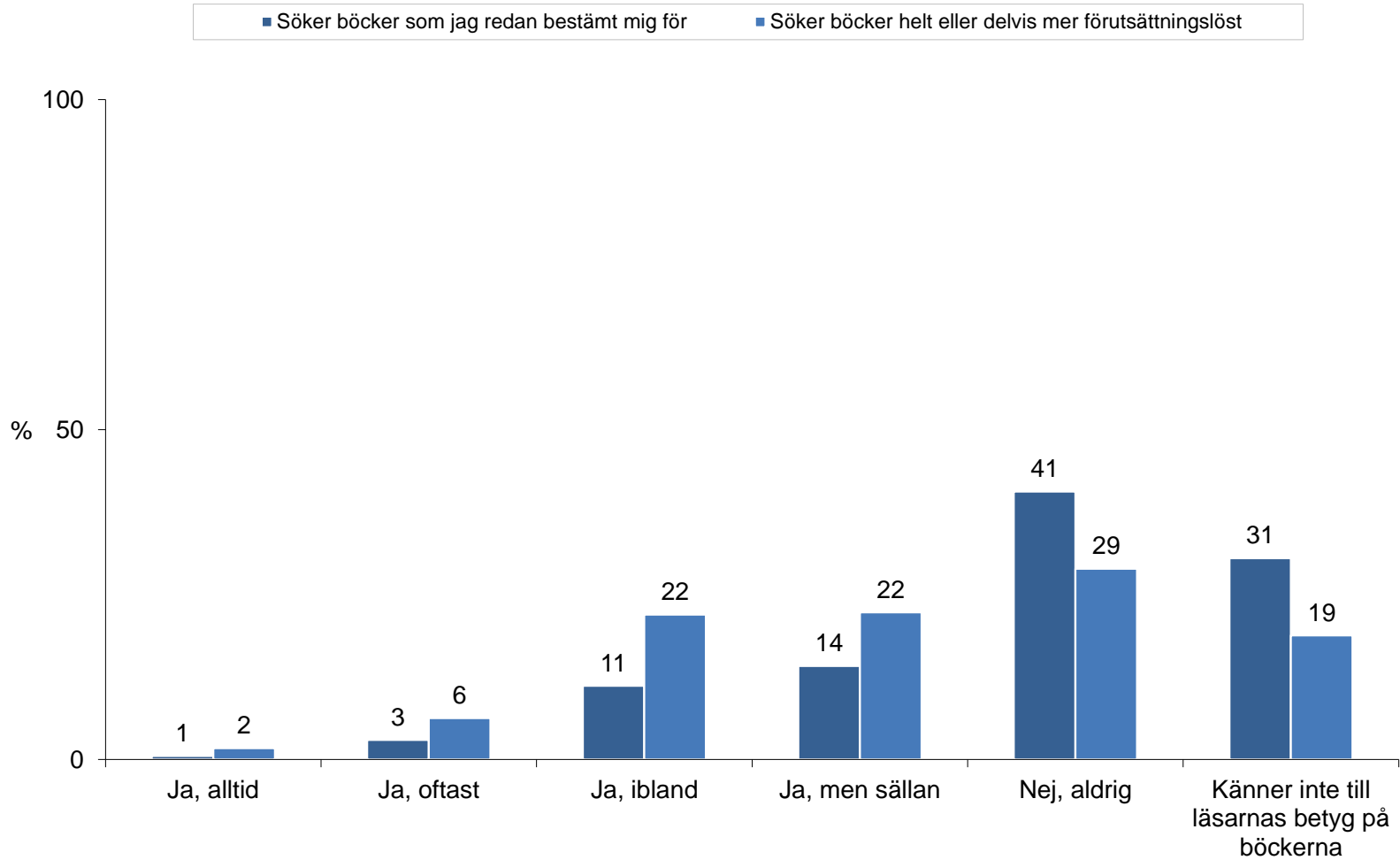
Brukar beskrivningarna locka dig att välja en viss bok i Legimus?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 201; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 212)

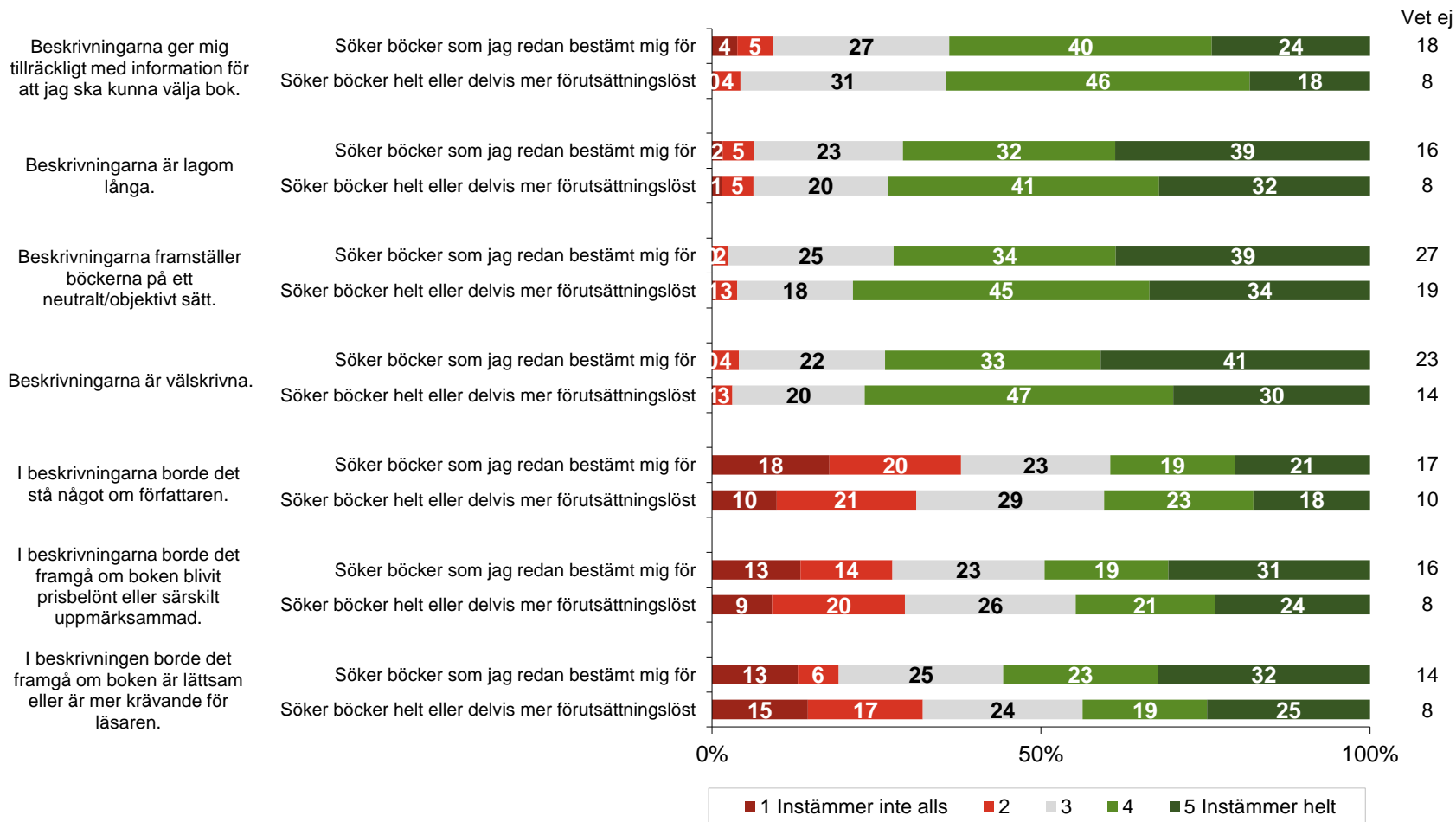
När du lånar böcker på Legimus, bryr du dig om vilket betyg boken har fått av läsarna?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 367; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 287)

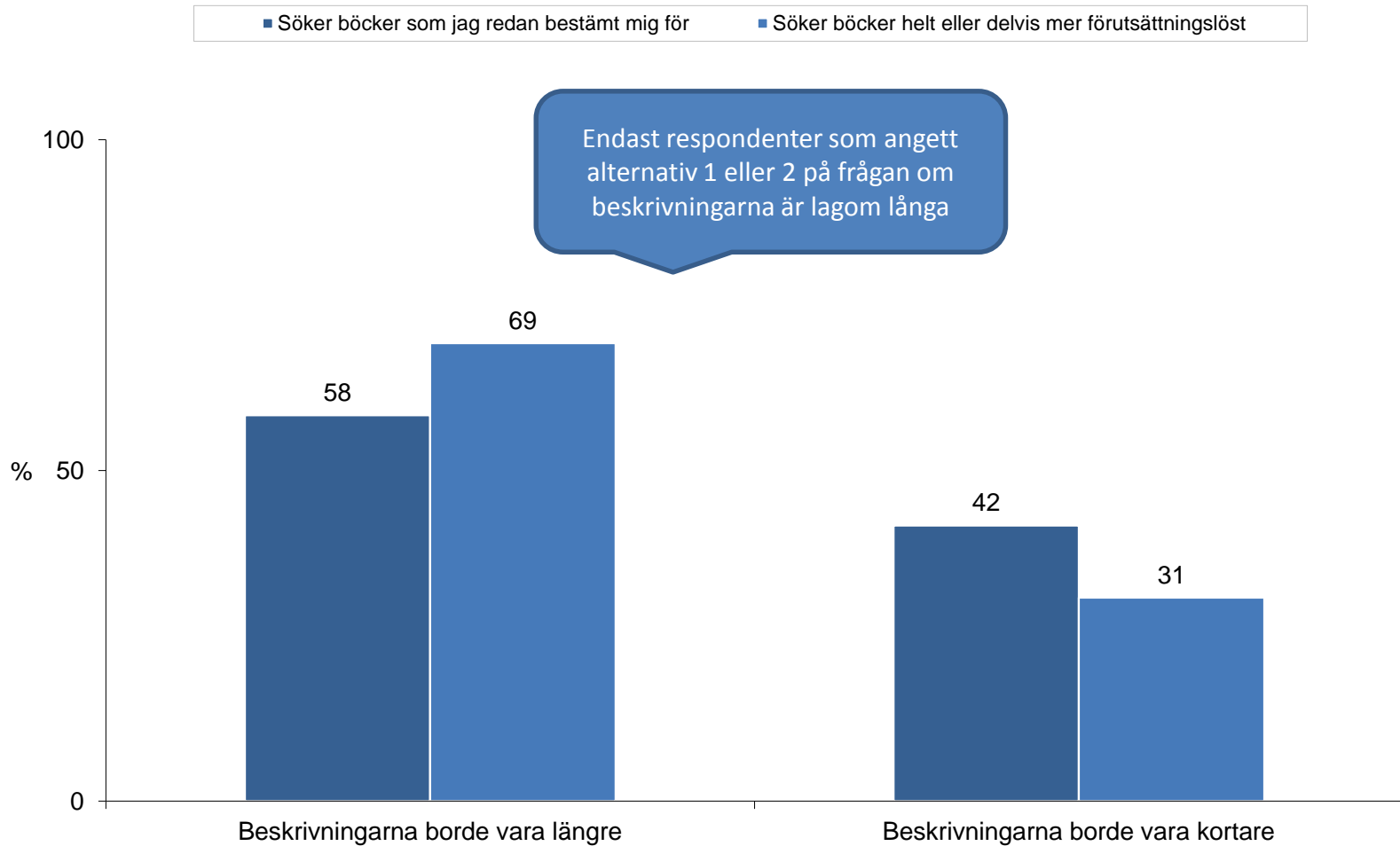
Oavsett om du lånar böcker via Legimus eller böcker på biblioteket, hur väl instämmer du i nedanstående påståenden?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 222; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 225)

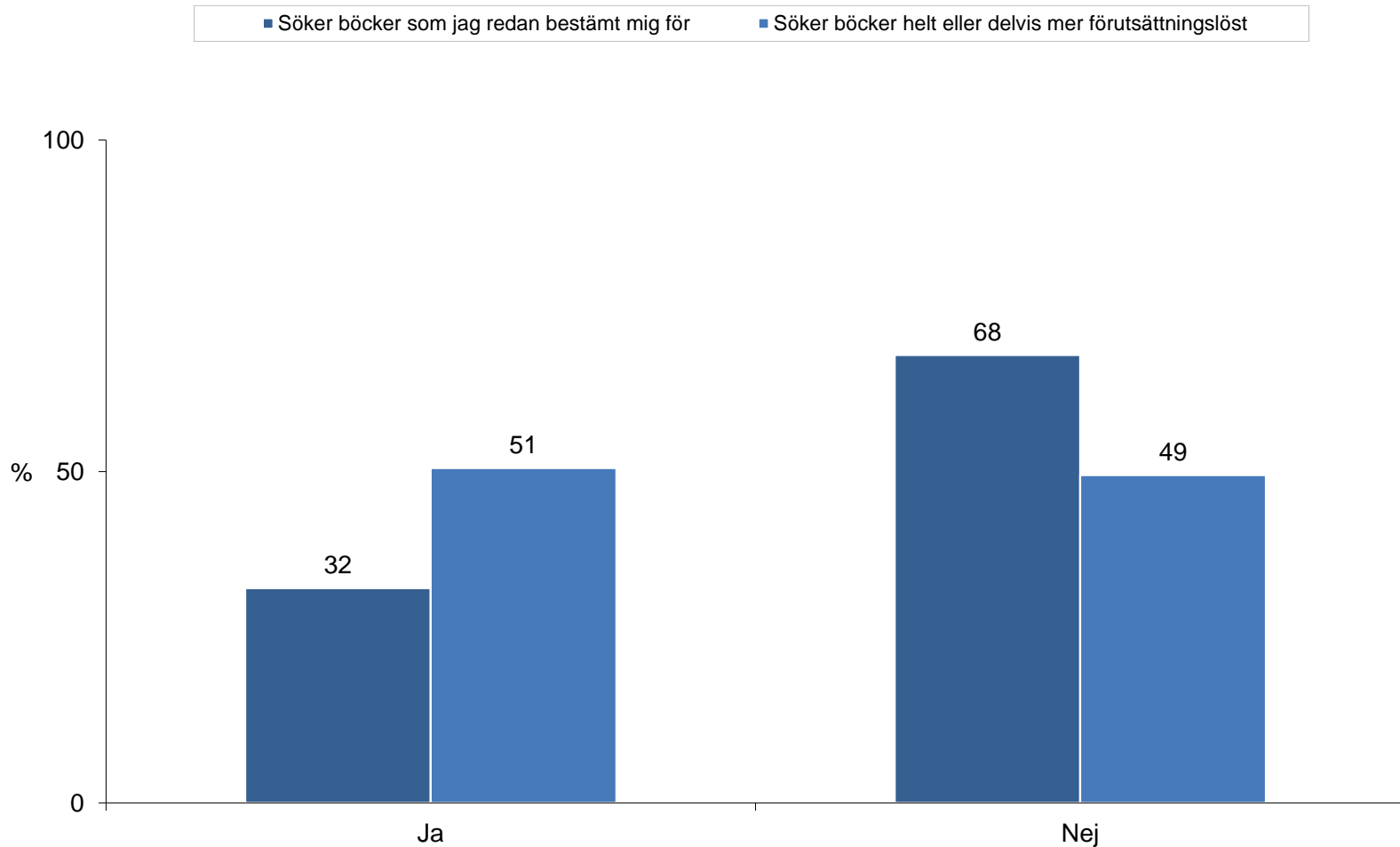
Hur tycker du att beskrivningarna borde vara?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 12; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 13)

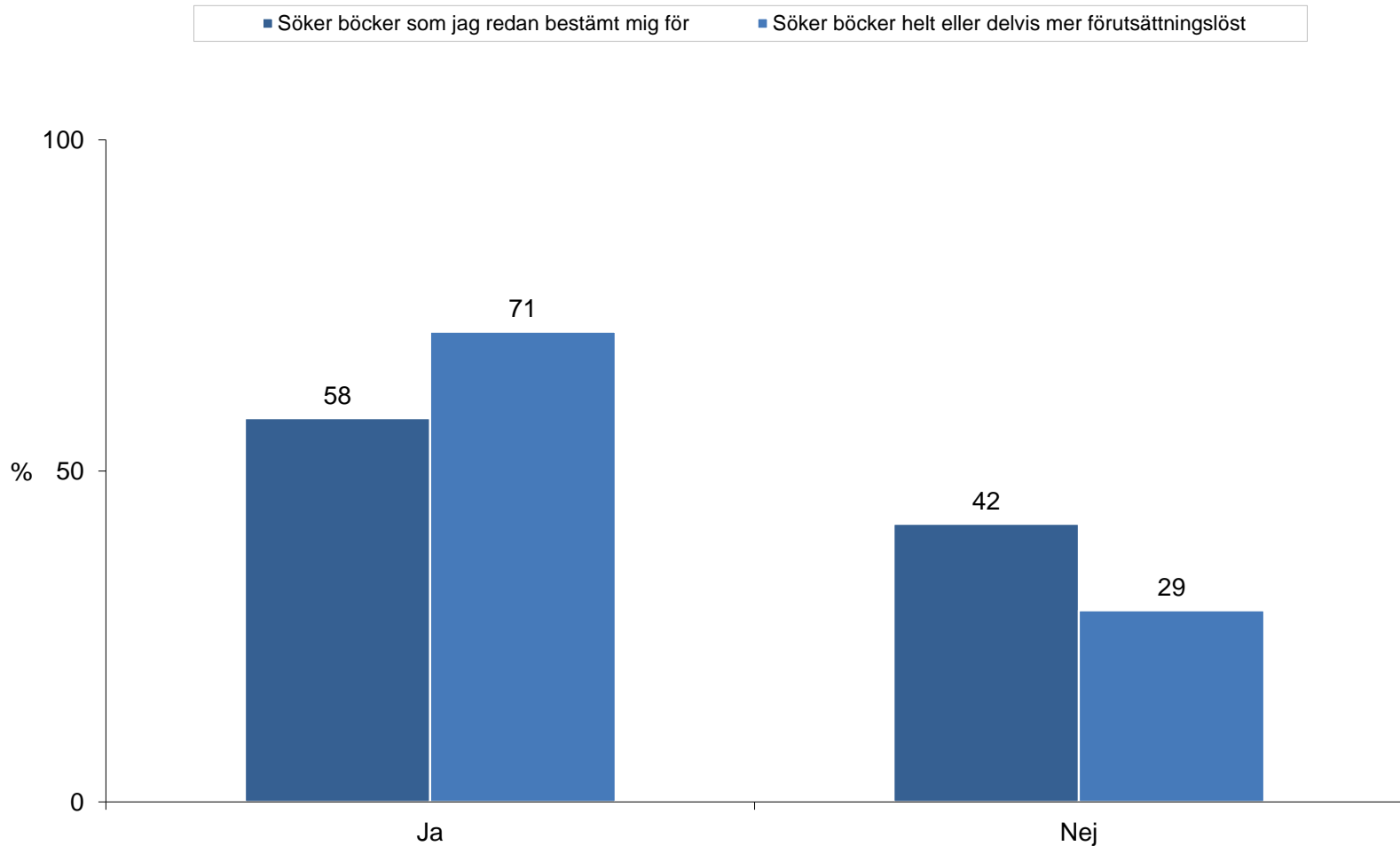
Har du lagt märke till ämnesorden i Legimus?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 367; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 287)

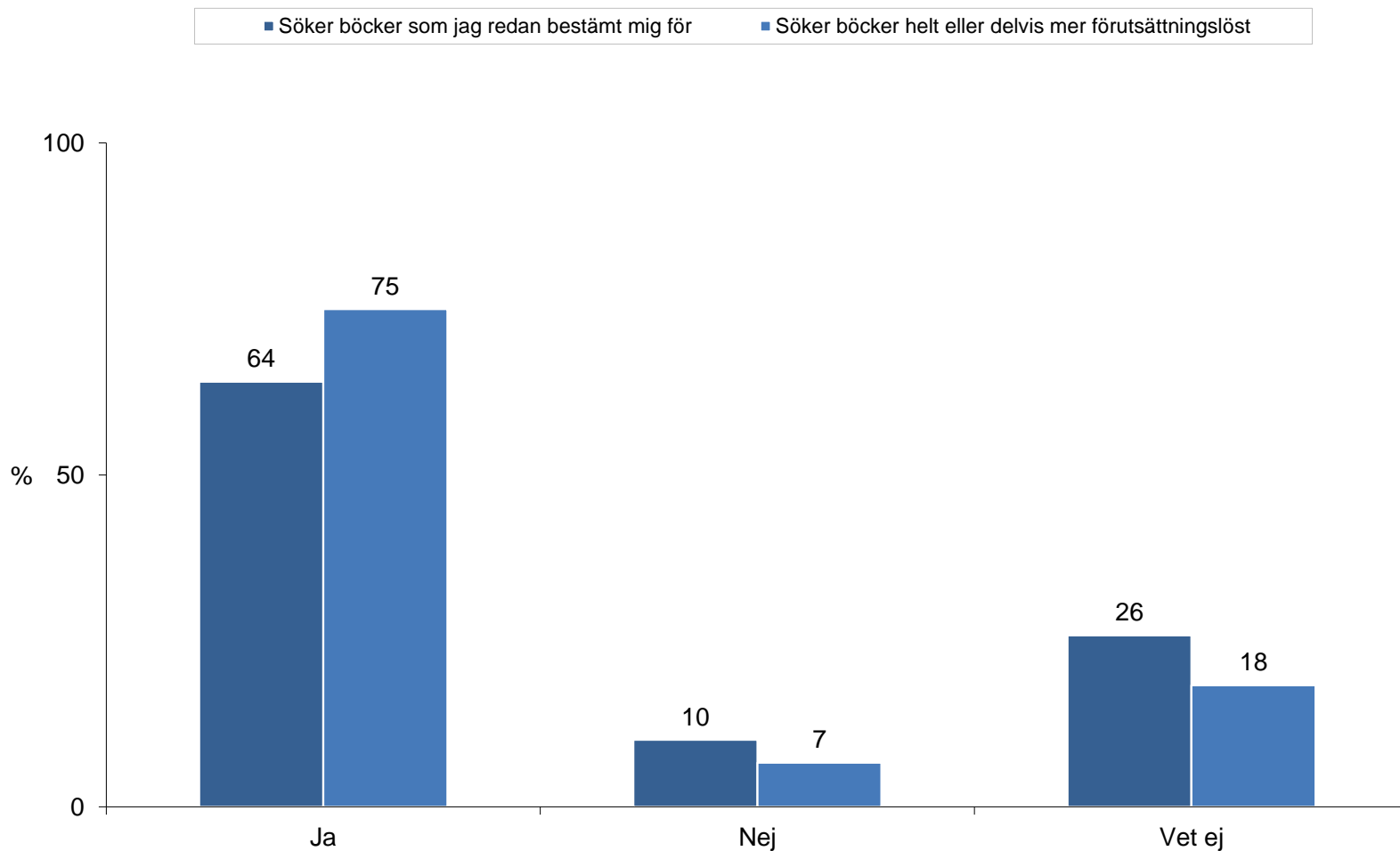
Använder du ämnesorden när du söker efter böcker i Legimus?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 119; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 145)

Tycker du att ämnesorden i Legimus gör det lättare att välja bok?

(Bastal: Söker böcker som jag redan bestämt mig för, 89; Söker böcker helt eller delvis mer förutsättningslöst, 120)

Analys och slutsatser (1 av 3)

- En stor majoritet av användarna använder internet för att låna talböcker. Barnen använder i högre grad appen Legimus än webbplatsen legimus.se, medan vuxna använder webbplatsen och appen ungefär lika mycket. Bara 25-30 procent av användarna lånar fysiska tal- eller punktskriftsböcker på biblioteket.
- Omkring 6 av 10 användare har lagt märke till annotationerna i Legimus, en något högre andel vuxna än barn. En mindre andel (29 procent av barnen och 25 procent av de vuxna) har lagt märke till annotationerna som finns på etiketterna på tal- och punktskriftsböckerna på biblioteket.
- Av de som lagt märke till annotationerna i Legimus svarar en majoritet av de vuxna användarna att de alltid eller ofta (64 procent) läser dem. Bland barnen är det en mindre andel som läser dem frekvent (37 procent alltid eller ofta) och 16 procent av barnen läser dem aldrig. Bibliotekarierna läser annotationerna i Legimus ungefär i samma utsträckning som barnen. När det gäller annotationerna på de fysiska böckerna är det en något mindre andel vuxna som alltid eller oftast läser dem (53 procent) men en högre andel barn (50 procent).
- Omkring 3 av 10 användare (både barn och vuxna) säger att annotationerna alltid eller oftast lockar dem att välja en viss bok i Legimus. Bland de som lånar fysiska böcker på biblioteket är andelen högre. Hälften av barnen och 40 procent av de vuxna svarar här att beskrivningar alltid eller oftast lockar dem att välja en viss bok.

Analys och slutsatser (2 av 3)

- Läsarnas betyg på böckerna är viktigast för barnen. Nästan 3 av 10 vuxna har aldrig lagt märke till läsarens betyg jämfört med 12 procent av barnen. Hälften av barnen bryr sig om läsarnas betyg i någon utställning (alltid, oftast, ibland eller sällan) medan motsvarande andel för vuxna är 37 procent.
- Överlag är både användarna och bibliotekarierna nöjda med annotationerna. En stor majoritet instämmer i att annotationerna ger dem tillräckligt med information för att kunna välja bok, att de är lagom långa, välskrivna och objektiva. Den ändring som en stor andel trots detta förespråkar (omkring 75 procent av barnen och bibliotekarierna) är att det bör framgå hur krävande boken är för läsaren. Omkring hälften av såväl användare som bibliotekarier tycker också att det bör framgå om boken blivit prisbelönt eller särskilt uppmärksammas och 44 procent av barnen vill att det ska stå något om författaren i annotationen.
- I de öppna svaren efterlyser många information om huruvida boken ingår i någon serie och i vilken ordning böckerna i så fall ska läsas. Många skriver också att de önskar information om genre och mer information om kvaliteten på inläsningen. Ett förslag som flera lämnat är individuella boktips baserat på vad man sökt eller lånat tidigare.
- Resultaten visar att bibliotekarierna använder ämnesorden i Legimus i klart större utsträckning än användarna. 74 procent av bibliotekarierna har lagt märke till ämnesorden mot endast 39 procent av de vuxna användarna och 45 procent av barnen. Vidare använder 8 av 10 bibliotekarier ämnesorden när de hjälper låntagare att hitta böcker jämfört med hälften av barnen och 68 procent av de vuxna användarna. Bland de som använder ämnesorden anser en stor majoritet i samtliga grupper att detta underlättar sökningen.

Analys och slutsatser (3 av 3)

- Resultaten pekar på att användningen av annotationer och ämnesord i viss utsträckning styrs av användarnas sökbeteende. Drygt hälften av användarna använder bara Legimus för att låna böcker de hittat någon annanstans, kanske tips från vänner, bokrecensioner eller ett kulturprogram på radio eller TV. Övriga söker mer förutsättningslöst efter böcker och hämtar inspiration genom boktips och annan information på sidan. Den sistnämnda gruppen använder också annotationer och ämnesord i större utsträckning och de lägger i högre grad vikt vid läsarnas betyg.
- Dock är det små skillnader mellan grupperna med avseende på hur nöjda de är med beskrivningarna. De som redan på förhand bestämt vad de ska låna svarar marginellt mindre positivt överlag. Samtidigt svarar en ganska stor andel i denna grupp *vet ej* på frågor om kvalitén på annotationerna.
- Sammanfattningsvis pekar resultaten på att användningen och behoven av annotationer och ämnesord ser olika ut för de olika målgrupperna men också beroende på sökbeteende. Även om en majoritet är nöjda redan idag skulle sannolikt mer information i annotationerna uppskattas hos flera grupper. Det som främst efterfrågas är mer information om författaren och uppläsaren, stil och genre, svårighetsgrad och huruvida boken ingår i en serie som ska läsas i en viss ordning.

Kontakt Markör

För frågor kontakta:

- Pernilla Tollin
- pernilla.tollin@markor.se
- 070-525 07 33

- Peter Linsér
- peter.linser@markor.se
- 070-697 85 05

